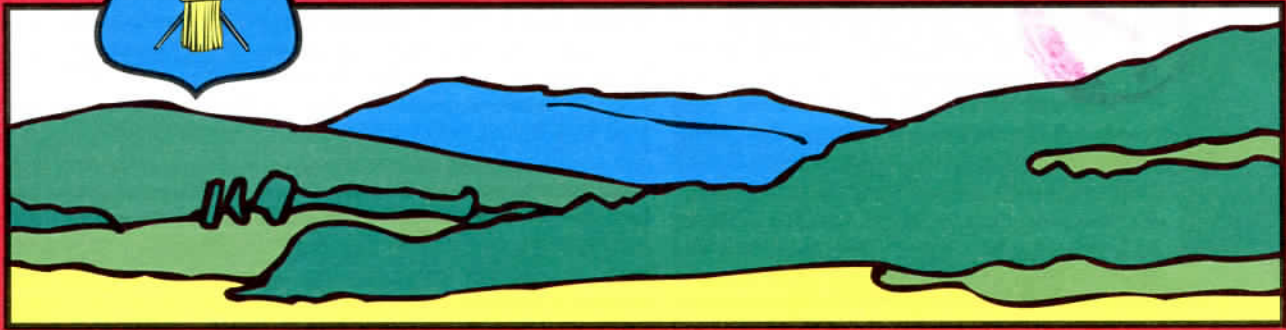

ECHO JAWORZA

GAZETA LOKALNA GMINY JAWORZE

MIESIĘCZNIK • Rok XIII • Nr 141 • Listopad 2003 • 1,30 zł z VAT • Nakład 700 egz. • ISSN 1234-6853

Barwy jesieni

„Wrzos”

Jesień - mistrzyni kolorów
Zawitała do naszych ogrodów.
Sady nabrały nowych walorów,
My zaś doznań wiele powodów.

Paletą barw umiała liście,
Jabłka czerwienią oblała;
Czarodziejką jest ona liście;
Pejzaż na nowo nam ubrała.

Zefirek jej w tym pomaga
Strącając liście z gałązek,
Ich ruch w powietrzu się wzmacnia
Tworząc jesiennych baletnic załazek.

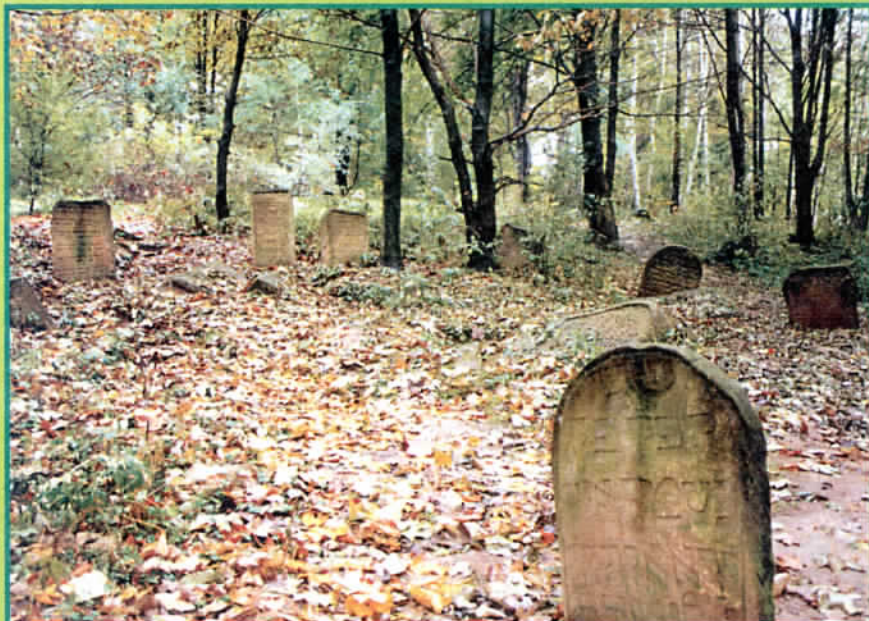

„Wrzos”

Zamieranie

W cudowne barwy jesieni
Strojne przyrody zamieranie.
A w co będą przyobleczeni
Ci, którym kres wyznaczyłeś Panie?

Tym, co w krwi Twej dusze wybielili
Już nie trwożny proch grobowej ziemi,
Bo w niebie będą się weselili
Z Tobą, i ze świętymi!

Wewnątrz numeru zamieszczony jest aktualny rozkład jazdy autobusów PPKS na naszym terenie oraz informacja o nowych dowodach osobistych.

UWAGA!

Okiem wójta

Szanowni mieszkańcy Jaworza

Wobec nasilających się ataków wąskiej grupy osób na moją osobę jestem zmuszony odnieść się do stawianych mi absurdalnych zarzutów. Ubolewam nad tym, że osoby te wykorzystując lokalne media ośmieszają gminę Jaworzno, Radę Gminy i stanowisko wójta. Zdaję sobie sprawę z tego, że nie dla wszystkich moja osoba jest wygodna. Ostatnie bezpośrednie wybory wójta w 2002 roku potwierdzają fakt, że każdy z kandydatów na to stanowisko uzyskał poparcie pewnej części mieszkańców gminy. Tym samym wiadomo, że moja osoba nie uzyskała 100% poparcia, a więc nie oczekuję nagle pełnego poparcia wszystkich radnych i mieszkańców.

Uważam jednak, że dla dobra naszej gminy i jej mieszkańców powinniśmy dbać o realizację naszych programów wyborczych na miarę posiadanych środków. Szkoda, że pewne osoby szukają tematów „zastępczych” i biorą przykład „z góry”. Zapewniam, że ja ze swej strony będę robił to co należy do moich kompetencji i obowiązków. Wbrew woli inicjatorów nagonki na moją osobę, ja nie chcę dać się wpłatać w kolejną „afery starachowicką”.

Muszę jednak odnieść się do pracy Komisji Doraźnej do zbadania skarg wpływających do Urzędu Gminy do dnia 30 czerwca 2003 r.

Uchwałą Rady Gminy z dnia 30 czerwca 2003 (uchwała nr VIII/52/03) komisja taka została powołana w składzie: Wiesława Rusin (przewodnicząca), członkowie: Arkadiusz Mucha i Piotr Krzemień.

Komisja została powołana na okres od 1 lipca do 30 września 2003 r.

Komisja zajęła się rozpatrzeniem następujących skarg:

1. Skargę Pana Jana Muchy na działania wójta. Skarga została złożona w dniu 27 maja 2003 roku.

2. Skargę na działania wójta złożoną przez Dyrektora Gimnazjum w Jaworznie Panią Dorotę Augustyn do Rady Gminy Jaworzno.

Komisja odbyła trzy posiedzenia. Na początku pragnę wyrazić swoje stanowisko wobec zarzutów stawianych mi przez Panią Dorotę Augustyn. Jedną z zarzucanych mi spraw dotyczy ryczałtu, na samochód.

Z uwagi na niedobory budżetu gminy wprowadzono oszczędności poprzez ograniczenie takiego ryczałtu co dotyczy również pracowników Urzędu Gminy. Kolejny zarzut mi stawiany dotyczy prowadzenia kontroli w zakresie gospodarki finansowej szkoły. W obecnym systemie ustrojowym i politycznym Polski, każdy właściciel czy organ założycielski na prawo i obowiązek prowadzenie stałej kontroli i monitoringu działalności podległych mu placówek. Tak więc zarzut o szkany i karania w ten sposób pani dyrektor nie może być traktowany poważnie.

Nieco już śmieszny wydaje się kolejny stawiany mi zarzut spowodowania niemożności udziału uczniów w występie z okazji Dnia Holenderskiego w związku z zaabsorbowaniem pani Dyrektor. Taka kontrola może być przeprowadzona w każdym czasie. A uczniów do występu mogli przygotować inni nauczyciele, chyba, że pani Dyrektor uważa się za osobę nie zastąpioną. Odwołanie przeze mnie p. Dyrektor Doroty Augustyn było poprzedzone wnikliwą analizą i nastąpiło po uzyskaniu pozytywnej opinii Kuratora Oświaty właściwego dla województwa śląskiego. Wydał ją Dyrektor Delegatury w Bielsku-Białej pan Józef Szczepańczyk. Podważanie jego kompetencji w tym aspekcie świadczy o nieznanym przepisów prawa. Dodam, że odwołanie dyrektor szkoły w trakcie rozpatrywania skargi przez nią złożonej nie było żadnym złamaniem prawa, gdyż taką możliwość dopuszcza prawo.

Odnosząc się z kolei do skargi pana Jana Muchy, mogę jedynie stwierdzić, że zarzuty te są ogólnikami. Ponadto zarzut o obrażenie radnego Sejmiku Wojewódzkiego nie ma prawa być częścią skargi pana Jana Muchy. Taką skargę może złożyć albo sam zainteresowany albo w jego imieniu może ją złożyć druga osoba ale tylko i wyłącznie za jego zgodą.

Kolejny stawiany mi zarzut dotyczy obrażania przeze mnie pracowników UG i mieszkańców Jaworza. Jak dotąd nikt z pracowników UG i mieszkańców Jaworza nie postawił mi takiego zarzutu.

Komisja postawiła mi również zarzuty dotyczące moich delegacji. Jak sama komisja stwierdziła - nie była władna sprawdzić celowości wszystkich delegacji, a mimo to zdecydowała się serwować wyroki jak np. w odniesieniu do mojej delegacji do Golysza. Czy Komisja zapoznała się z tematyką poruszaną podczas tej konferencji czy tylko sugerowała się nazwą instytucji, która ją organizowała?

Jeżeli nie zostało to zbadane, to stawiam w wątpliwość jakość prac tejże Komisji oraz kompetencje osób w niej uczestniczących, a tym samym celowość jej funkcjonowania w ogóle, a także jej przydatności z punktu widzenia interesów gminy i jej mieszkańców. Analizując sprawę moich delegacji Komisja stwierdziła naruszenie procedury przez pana Zbigniewa Niemczyka - Zastępcę Przewodniczącego Rady Gminy, który bez pisemnego pełnomocnictwa ze strony Przewodniczącego RG p. Piotra Krzemienia podpisywał mi delegacje. Otóż zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, wiceprzewodniczący jest uprawniony do działań w imieniu przewodniczącego Rady i nie potrzebuje żadnych pisemnych upoważnień.

Inna sprawa, że celowość delegacji nie była przedmiotem żadnej ze wspomnianych skarg i tym samym Komisja przekroczyła swoje uprawnienia. A na pewno je przekroczyła decydując o ich celowości.

Komisja Doraźna stwierdziła także, że utrudniałem jej działania i próbowałem wpłynąć na tok jej prac. Oświadczam, że jest to subiektywna ocena członków Komisji. Ocena ta nie ma nic wspólnego z obiektywizmem. Komisja ta od początku była negatywnie i wrogo nastawiona do mojej osoby. Od początku z góry próbowała udowodniać wcześniej założone tezy. Uważam, że takie działania są niedopuszczalne w demokratycznym państwie prawa. Ponadto szkodzą autorytetowi Rady Gminy, a co za tym idzie samej gminie. W związku z tym Komisja powinna przedstawić konkretne dowody takiego postępowania z mojej strony i skierować sprawę przeciwko mnie do właściwych organów ścigania.

Komisja wnioskuje o zastosowanie wobec mnie kar dyscyplinarnych. Problem w tym, że nie postawiono mi żadnych konkretnych zarzutów oprócz samych ogólników. Nie wskazano na żadne przepisy, które miałbym złamać. Odrobina uczciwości i kompetencji wymagałaby skonkretyzowania zarzutów oraz wskazania dowodów na ich potwierdzenie. Sprawozdanie milczy w tej kwestii. Stwierdzam więc, że Komisja zmarnowała czas.

Kolejną kwestią już na marginesie prac Komisji jest żądanie wobec mnie abym publicznie przeprosił pana Jana Muchę. Według Komisji chodzi o naruszenie przeze mnie interesu prawnego p. Jana Muchy. Nigdzie w sprawozdaniu Komisja nie określiła miejsca, okoliczności i czasu takiego naruszenia, a mimo to zobowiązała Radę do orzeczenia względem mnie obowiązku przeproszenia pana Muchy. Dlaczego komisja występuje w roli adwokata pana Muchy? Jaki przepis to umożliwia? Jeżeli obraziłem pana Muchę, to właściwą drogą dochodzenia przez niego praw jest droga postępowania cywilnego przed sądem.

Wątpliwości co do prac Komisji budzi również jej opieszałość w przesłuchaniu pozostałych osób wymienionych we Wnioskach. Trzy miesiące okazały się zbyt krótkim okresem by stwierdzić miejsca pobytu Radnego Powiatowego pana Andrzeja Pilcha czy kierownika Gminnego Ośrodka Zdrowia Pana Józefa Szarego.

Ubolewam nad tym, że wyniki prac Komisji Doraźnej z wielką gorliwością zostały przekazane mediom. Mogę tylko przypuszczać, że Komisja - jej członkowie chcieli zaistnieć w mediach za wszelką cenę. Tym samym członkowie Komisji postawili się ponad całą Radę Gminy, lekceważąc jej autorytet i kompetencje. Jest to tym bardziej groźne, że członkiem Komisji był przewodniczący Rady Gminy. **POZOSTAWIAM TEN FAKT KU ROZWADZE SZANOWNEJ RADY.**

Po nieco skrótownym przedstawieniu prac Komisji operując się na fałszywych założeniach, rzekome dowody są dopasowywane do z góry założonych tez. W wielu przypadkach Komisja przekroczyła swoje uprawnienia. Szkoda, że czas trzymiesięcznych prac Komisji został zmarnowany, a jedynym jej wynikiem jest ośmieszanie władz gminy a w tym również samych członków Komisji.

Zdzisław Byłok

Głos Przewodniczącego RG

Dnia 14 października uczestniczyłem wspólnie z zastępcą przew. RG oraz przedstawicielami UG w osobach Wójta gminy i jego zastępcy w obchodach 230. rocznicy powołania do życia Komisji Edukacji Narodowej na ziemiach Rzeczypospolitej Polski, które to uroczystości odbywały się w placówkach szkolnych na terenie naszej gminy. W związku z przypadającym w tym dniu „Świętem Nauczyciela” pozwoliłem sobie przekazać na ręce pani Dyrektora SP wiązaną kwiatów i złożyć życzenia wszystkim nauczycielom tym czynnym zawodowo, jaki i tym emerytowanym, którzy wykształcili wiele pokoleń dzieci i młodzieży, obecnie dorosłych już obywateli. Nieomieszkaliśmy razem z moim zastępcą odwiedzić pozostałe placówki edukacyjne działające na terenie Jaworza, gdzie spotkaliśmy się z miłym i serdecznym przyjęciem.

Jeszcze raz poproszę wszystkich pedagogów i nauczycieli o przyjęcie serdecznych życzeń „Wszelkiej pomyślności, zdrowia i radości oraz satysfakcji z wykonywania tego odpowiedzialnego zawodu. Wszystkiego najlepszego - w imieniu całej Rady Gminy.”

Z dniem 30 września zakończyła działalność komisja doraźna Rady Gminy Jaworze powołana zgodnie z uchwałą nr VII/52/03 w celu zbadania skarg wpływających do UG Jaworze do dnia 30.06.2003. Na XII sesji RG Jaworze w dniu 16 października przedstawione zostały wnioski pokontrolne.

Zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią i wolą Rady zostały one protokołami przekazane do Komisji Rewizyjnej przez przew. komisji - r. Wiesławę Rusin do dalszego wykorzystania i poddania gruntownej analizie. Taka procedura w efekcie końcowym pozwoli na przyjęcie przez RG ostatecznych wniosków, które przedstawi Komisja Rewizyjna, w formie przewidzianej przez regulamin organizacyjny.

Na październikowej sesji mieliśmy także okazję wysłuchać oświadczenia Wójta gminy, które zostało odczytane na forum ogólnym Rady. Wyraził on w nim swoje oburzenie i zastrzeżenia co do formy działania ww. komisji doraźnej oraz słuszności wniosków przez nią wypracowanych. W kilku fragmentach ww. oświadczenia naruszone zostało także dobra imię osób (radnych) uczestniczących w pracach komisji

doraźnej w okresie od 1.07.2003 do 30.09.2003 r. co przyjąłem z przykrością. Nie należy bowiem zapominać iż komisję powołano na wniosek Rady Gminy Jaworze i to ta sama Rada zgłosiła kandydatury, które nie wszyscy zgłoszeni kandydaci przyjęli z wielkim entuzjazmem. Jednakże ze względu na wolę radnych przyjęto trzy osobowy skład powyższej komisji i ten wybór powinien być zaakceptowany, czy ktoś tego pragnie czy też nie. Nie należy także zapominać o fakcie złożenia przeze mnie rezygnacji (stosowne pismo z dn. 11.09. br do wglądu w dokumentacji RG), która to nie została przyjęta przez Radę („EJ”, nr 140. Dlatego nie dorzecznym, w mojej ocenie jest - także - pismo b. Przewodniczącego RG Jaworze - I kadencji skierowane do mojej osoby, a krytykujące moje uczestnictwo w pracach tejże komisji. Nie wiem, jak było za czasów p. Nikla, ale ja szanuję wybory i decyzje dokonywane przez obecną Radę, nawet jeśli miałbym być odmiennego zdania. Ponadto chciałbym zauważyć, iż przy podejmowaniu decyzji w tym zakresie nie było p. Nikla na sali obrad. Dziwić zatem może jego obecna - spóźniona aktywność.

Na sesji 16 października odrzucono wprowadzenie do porządku obrad projekt uchwały - przygotowany przez KS Jaworze i podpisany przez 7 radnych, w sprawie „nieodpłatnego przekazania w formie darowizny na rzecz KS Jaworze gruntu przy ul. Koralowej celem realizacji inwestycji budowy hali widowiskowo-sportowej”.

Rada podjęła taką decyzję większością głosów w obawie przed konsekwencjami jakie mogłyby wynikać z faktu jego przyjęcia.

Ważnym w tym miejscu jest to, że jeszcze przed zgłoszeniem ww. projektu przez wnioskodawców rozmawiałem z przedstawicielami klubu i poinformowałem ich, iż jeżeli może być prowadzona dyskusja pomiędzy Radą i Urzędem, a klubem na temat budowy hali widowiskowo-sportowej, to musi się ona odbywać na zasadach akceptowanych przez obie strony, przy obecności radców prawnych. Wypadkową wzajemnych negocjacji byłoby przygotowanie takiej umowy cywilno-prawnej, która regulowałaby wszelkie zobowiązania obu stron umowy. Ponadto podczas rozmowy z wiceprezesami klubu poruszałem kwestię tzw. aportu, który byłby formą gwarancji zabezpieczenia właściciela, gruntu, którym jest Urząd Gminy Jaworze, przed jego niewłaściwym wykorzystaniem. Grunt byłby wkładem własnym UG Jaworze w inwestycję pod nazwą „budowa hali widowiskowo-sportowej”.

Stało się jednak inaczej, gdyż Radę starano się postawić w sytuacji bez wyjścia wprowadzając projekt - podpisany przez 7 radnych pod głosowanie.

Odrzucenie ww. projektu bynajmniej nie przekreśla możliwości rozmów pomiędzy zainteresowanymi stronami.

Piotr Krzemień

Z PRAC RADY GMINY

XII Sesja Rady Gminy Jaworze

W czwartek 16 października 2003 roku o godz. 9,00 rozpoczęła się XII Sesja Rady Gminy Jaworze. Przewodniczący Rady – **Piotr Krzemień** przywitał radnych, wójtów i gości oraz stwierdził prawomocność obrad /obecni wszyscy radni – 15/.

Do komisji uchwał i wniosków powołano radnych – **Wiesławę Rusin** i **Zygmunta Podkówkę**.

Radni odrzucili wniosek zgłoszony przez radnego Arkadiusza Muchę, poparty podpisami 7-miu radnych, o wprowadzenie do porządku obrad uchwały dotyczącej bezprzetargowego zbycia gruntów dla Klubu Sportowego Jaworze przeznaczonego na działalność sportowo-turystyczną. Również wniosek radnego **Arkadiusza Muchy** o wykreślenie z porządku obrad uchwały o powołanie Skarbnika Gminy Jaworze nie uzyskał poparcia radnych.

Życzenia i upominek przyjmuje b. sekretarz - Irmgarda Gryczka

Rada Gminy jednogłośnie przyjęła protokoły z sesji odbytych w dniach 26 sierpnia 2003, 4 września 2003 i 23 września 2003 roku.

Przewodniczący Rady Gminy Piotr Krzemień wraz z wójtem Gminy Zdzisławem Byłokiem złożyli serdeczne podziękowania długoletnim pracownikom Urzędu Gminy przechodzącym na zasłużoną emeryturę w osobach sekretarza Gminy **Irmgardy Gryczka**, skarbnika **Emmy**

Wręczenie upominku p. Elżbiecie Szrom
- b. kierownikowi USC.

- b/. **Aleksandra Zagórska** - członek - przedstawiciel Wojewody
- c/. **Maria Ordon-Warwas** - członek
- d/. **Zbigniew Putek** - członek
- e/. **Barbara Wehsoly** - członek

Nr XII/77/03
- w sprawie zgłoszenia kandydatury do wyróżnienia - Laur Srebrnej Cieszyńianki. Kandydatem został **Franciszek Karol Szpok**.

Nr XII/78/03
- w sprawie zgłoszenia kandydatury do nagrody imienia Księdza Józefa Londzina. Kandydatem został **Piotr Gawłowski**.

Nr XII/79/03
- w sprawie powołania ławników Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej. Ławnikami zostali - **Aleksandra Galocz, Irena Mikler i Beata Sygut**.

Nr XI/80/03 - w sprawie powołania ławników Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej do orzekania z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Ławnikami zostali - **Piotr Krzemień** /zrezygnował z głosowania dotyczącego jego osoby/ i **Stanisława Szczotka**.

Nr XII/81/03 - w sprawie zmiany Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2003.

Nr XII/82/03 - w sprawie zmian w budżecie Gminy Jaworze na rok 2003 - w związku z otrzymaniem środków z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na utworzenie Gminnego Centrum Informacji „Pierwsza praca” w kwocie 51.456,- złotych oraz darowiznami.

Nr XII/83/03 - w sprawie przejęcia przez gminę Jaworze zadania pod nazwą „Zimowe utrzymanie dróg powiatowych w sezonie 2003/2004 z zakresu właściwości Powiatu Bielskiego.

Penkali oraz kierownika USC **Elżbiety Szrom**, wręczając im wiązanki kwiatów i pamiątkowe albumy.

Na wniosek radnego **Zbigniewa Putka** powołano komisję skrutacyjną do głosowań tajnych w składzie: **Jan Stekla** - przewodniczący, **Aleksander Greń** i **Tadeusz Gruszczyk** - członkowie.

Następnie przystąpiono do przyjęcia projektów uchwał:

Nr XII/76/03
- w sprawie powołania Rady Społecznej Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jaworzu w składzie:

- a/. **Zdzisław Bylok** - Wójt Gminy Jaworze - przewodniczący

Wręczenia upominku p. Emmie Penkali
- b. skarbnikowi UG.

Nr XII/84/03 - w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gminnej. Uchwała nie została przyjęta /14 głosów przeciw, 1 nieobecny/. Chodzi o teren przy ul. Zdrojowej, poniżej ośrodka zdrowia i domu nauczycielskiego - na budowę obiektu mieszczącego Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz pełniący funkcje centrów o charakterze handlowo-usługowym.

Nr XII/85/03 - w sprawie powołania Skarbnika Gminy Jaworze. Na wniosek Wójta Gminy skarbnikiem powołano **Zofię Gruszczyk**.

W sesji uczestniczył radny Sejmiku Województwa Śląskiego **Rajmund Pollak**, który w swoim wystąpieniu przedstawił podejmowane działania i zgłaszane interpelacje w Sejmiku, poruszył temat roku niepełnosprawnych oraz terenów parkowych leżących w sąsiedztwie Jaworza, przekazał materiały dotyczące służby zdrowia, a ponadto zachęcał do wzięcia udziału w konkursie fair play pomiędzy gminami.

Wójt Gminy **Zdzisław Bylok** złożył sprawozdanie ze swojej działalności w okresie międzysesyjnym, przedstawił podejmowane zarządzenia w tym okresie oraz omówił realizację uchwał, wniosków i interpelacji zgłoszonych w okresie od 19 listopada 2002 do 30 czerwca 2003 roku. Poinformował, że w chwili obecnej prowadzone są rozmowy pomiędzy Urzędem Gminy oraz Spółką „Aqua” przy udziale prawników, w celu wypracowania porozumienia w sprawie oddania w użytkowanie Spółce „Aqua” kanalizacji na terenie gminy Jaworze. Umożliwi to zlikwidowanie zakładu budżetowego /roczne koszty utrzymania - 80.000,- złotych/ oraz ujednoczenia cen za ścieki w Jaworzu z cenami w Bielsku-Białej /2.74 zł za 1 m³ ścieków/.

W kolejnym punkcie sesji przedstawione zostało sprawozdanie z działalności Komisji Doraźnej Rady Gminy oraz wnioski końcowe dotyczące korzystania przez wójta z delegacji służbowych tylko w sprawach gminy, przestrzegania Kodeksu Postępowania Administracyjnego, unieważnienia decyzji wydanej z naruszeniem prawa /odwołanie dyrektora gimnazjum/, zastosowania kary dyscyplinarnej wobec wójta oraz zobowiązania go do publicznego przeproszenia prywatnej osoby.

Wójt Gminy **Zdzisław Bylok** w swoim wystąpieniu odniósł się do wszystkich uwag, stanowisk i wniosków Komisji. Stwierdził, że zarzut notorycznego łamania przez niego Kodeksu Postępowania Administracyjnego jest nieprawdziwy, niesłuszny i nie poparty dowodami, wyjazdy na wszystkie delegacje służbowe dotyczyły tylko i wyłącznie spraw gminnych, skarga mieszkańca pozbawiona była podstaw i nie zamierza go przeproszać, gdyż nie udowodniono, aby go obraził. Natomiast odwołanie dyrektora gimnazjum nastąpiło zgodnie z prawem, było poprzedzone wnikliwą analizą prawną i uzyskaniem potwierdzającej je opinii bielskiej delegatury Śląskiego Kuratorium Oświaty.

Rada Gminy postanowiła, aby sprawozdanie Komisji Doraźnej przekazać Komisji Rewizyjnej, która ma je przeanalizować oraz sprawdzić, które uwagi i wnioski są uzasadnione.

W sprawach organizacyjnych przewodniczący Rady **Piotr Krzemień** zapoznał radnych z korespondencją wpływającą do biura Rady oraz przekazał tekst projektu porozumienia pomiędzy Radą Gminy a Towarzystwem Miłośników Jaworza. Dyskusja na ten temat oraz ewentualne jego podpisanie będzie jednym z tematów następnej sesji Rady Gminy.

Rada Gminy przyjęła do realizacji następujące wnioski zgłoszone przez radnych:

Romana Lorka - o zobowiązanie Pana Piotra W. do bieżącej naprawy ul. Średniej do ul. Pagórkowej w związku z dewastacją ciężkim sprzętem budowlanym;

Arkadiusza Muchy - o przydzielenie mieszkania socjalnego dla Pani Katarzyny M., o przygotowanie uchwały intencyjnej w sprawie poparcia dla powstałej na terenie gminy fundacji „Fundacja Jaworzańska” oraz o zamieszczenie w protokole XII Sesji Rady Gminy z dnia 16 października 2003 roku całego oświadczenia Wójta Gminy Jaworze;

Romana Lorka - o podjęcie uchwały o treści: „Rada Gminy w Jaworzu na podstawie przeprowadzonej kontroli przez Komisję Rewizyjną prawidłowości sadowienia progów na drogach gminnych w Jaworzu oraz po zapoznaniu się z dokumentacją przesłaną do Wójta Gminy Jaworze przez Firmę „Traffic” - Inżynieria Drogowa w Bielsku-Białej - wykonawcę dokumentacji sadowienia progów w Jaworzu, Starostę

Bielskiego oraz Komendanta Miejskiego Policji w Bielsku-Białej w przedmiotowej sprawie, stwierdza, że posadowione w ul. Południowej proggi zostały zlikwidowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa regulujące bezpieczeństwo na drogach”;

Romana Lorka – o treści „Kosztami posadowienia progów w ul. Południowej, niezgodnie z zatwierdzonym przez Starostę Bielskiego projektem sadownienia progów zwalniających w Jaworzu oraz koniecznością ich likwidacji, obciążyć osoby bezpośrednio odpowiedzialne za dopuszczenie do łamania prawa w tym zakresie i realizacji progów jako samowoli budowlanej skutkującej zwiększeniem zagrożenia

w ruchu drogowym. Wykonanie wniosku powierzyć Wójtowi Gminy Jaworze”.

Rada Gminy nie przyjęła do realizacji wniosku radnego Arkadiusza Muchy, aby z dniem 1 stycznia 2004 roku zlikwidować miesięcznik „Echo Jaworza”, a środki uzyskane z tego tytułu podzielić pomiędzy komisje problemowe Rady Gminy.

Na tym XII Sesja Rady Gminy w Jaworzu została zamknięta.

Na podstawie protokołu opracował:
Zdzisław Niemczyk

Kalendarium wydarzeń samorządowych

29 września 2003 – posiedzenie Komisji doraźnej Rady Gminy:

- zapoznanie członków komisji ze skargą dotychczasowej dyrektor Gimnazjum w Jaworzu i dyskusja na ten temat;
- zapoznanie członków komisji ze stanowiskiem Wójta Gminy Jaworze dotyczącym skargi mieszkańca oraz dotychczasowej dyrektor Gimnazjum;
- omówienie i wyciągnięcie wniosków przez członków komisji na podstawie zgromadzonej dokumentacji i przeprowadzonych rozmów;
- przyjęcie wniosków wypracowanych przez komisję.

30 września 2003 – posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów:

- omówienie i przyjęcie wniosków członków komisji do projektu budżetu na 2004 rok;
- dyskusja na temat stypendiów dla utalentowanej młodzieży;
- wydanie opinii do pism skierowanych do komisji.

30 września 2003 – posiedzenie Komisji Kultury, Promocji i Turystyki:

- sprawozdanie z organizacji i przebiegu obchodów „Jaworzańskiego Września 3003”;
- omówienie propozycji imprez kulturalnych na 2004 rok oraz określenie kosztów w celu ujęcia ich w projekcie budżetu na 2004 r.;
- przedstawienie wniosku dotyczącego powołania Gminnego Ośrodka Kultury w Jaworzu.

2 października 2003 – posiedzenie Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej:

- wysłuchanie informacji dotyczącej bieżącej sytuacji Beskidzkiego Zespołu Leczniczo-Rehabilitacyjnego, Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu;
- dyskusja dotycząca propozycji wniosków do ujęcia w projekcie budżetu gminy Jaworze na rok 2004;
- informacja na temat działalności Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jaworzu.

3 października 2003 – posiedzenie Komisji Budownictwa i Infrastruktury:

- opiniowanie wniosków stanowiących propozycje członków komisji do projektu budżetu na 2004 rok;
- omówienie korespondencji wpływającej do Komisji i wydanie decyzji.

6 października 2003 – posiedzenie Komisji Edukacji, Sportu i Rekreacji:

- analiza złożonych do komisji wniosków o dofinansowanie działalności na polu edukacji, sportu i rekreacji w 2004 roku;
- ustalenie przez komisję zapotrzebowania na środki budżetowe na 2004 rok oraz przygotowanie wniosków;
- wystąpienie przedstawicieli Klubu Sportowego „Jaworze”.

7 października 2003 – posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska i Rolnictwa:

- omówienie wniosków do opracowywanego projektu budżetu gminy Jaworze na 2004 rok;
- przedstawienie propozycji do planu pracy komisji na rok 2004.

8 października 2003 – posiedzenie Komisji Rewizyjnej:

- omówienie wniosków do opracowywanego projektu budżetu gminy na rok 2004;
- ustalenie składu zespołów kontrolnych do przeprowadzenia kontroli imprezy „Jaworzański Wrzesień – Dożynki 2003” zgodnie z planem pracy Komisji Rewizyjnej.

15 października 2003 – posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów:

- wydanie opinii do proponowanych zmian w budżecie na 2003 r.;
- dyskusja i wypracowanie stanowiska w sprawie propozycji utworzenia stypendiów dla dzieci wybitnie uzdolnionych.

Opracował: **Zdzisław Niemczyk**

KOMUNIKATY

Rada Gminy w Jaworzu

Informuje, że uchwałą nr XII/79/03 z dnia 16 października br. na ławników do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej wybrano panie: **Aleksandrę Galocz, Beatę Sygut i Irenę Mikler.**

Zaś uchwałą nr XII/80/03 na ławników do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej do orzekania w sprawach z zakresu Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wybrano panią **Stanisławę Szczotkę** i pana **Piotra Krzemienia.**

Za Radę
Zdzisław Niemczyk

ZAPROSZENIE

Z okazji Święta Niepodległości w dniu **11 listopada br. na godz. 9.30** zapraszamy organizacje oświatowe, społeczne i polityczne, a także zainteresowanych do uczestnictwa w składaniu kwiatów przed jaworzańskimi pomnikami.

Wójt i Rada Gminy Jaworza

OGŁOSZENIE

Urząd Gminy Jaworze przypomina **grupie mieszkańców Jaworza legitymujących się dowodami osobistymi wydanymi w latach 1962 - 1972, o istnieniu ustawowego obowiązku ich wymiany do końca bieżącego roku.**

INFORMACJA DLA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WYDANIE DOWODU OSOBISTEGO

1. Złożenie wniosku o wydanie dowodu osobistego, zwanego dalej „wnioskiem”, wymaga osobistego stawiennictwa wnioskodawcy.
2. Do wniosku załącza się:
  - **dwie aktualne, wyraźne fotografie o wymiarach 35 × 45 mm**, przedstawiające osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami w taki sposób, aby ukazywały głowę w pozycji lewego półprofilu i z widocznym lewym uchem z zachowaniem równomiernego oświetlenia twarzy,
  - **dowód uiszczenia opłaty za wydanie dowodu osobistego** w kwocie 30 zł,
  - **odpis skrócony aktu urodzenia** – w przypadku osób, które nie wstąpiły w związek małżeński,
  - **odpis skrócony aktu małżeństwa wraz z adnotacją o aktualnie używanym nazwisku**,
  - na żądanie organu – poświadczenie obywatelstwa polskiego lub inny dokument potwierdzający posiadanie polskiego obywatelstwa, jeżeli dane zawarte w dokumentach budzą wątpliwość co do obywatelstwa osoby.

3. Osoba z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku może załączyć do wniosku fotografie przedstawiające osobę w okularach z ciemnymi szklami, a osoba nosząca nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania – fotografie przedstawiające osobę z nakryciem głowy.
4. Dokumentem poświadczającym uprawnienia do załączania fotografii przedstawiających osobę w okularach z ciemnymi szklami jest orzeczenie o niepełnosprawności osoby do 16 roku życia lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 lat, z powodu wrodzonej lub nabytej wady narządu wzroku, wydane zgodnie z przepisami o orzekaniu o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
5. Dokumentem poświadczającym uprawnienia do załączania fotografii przedstawiających osobę w nakryciu głowy jest zaświadczenie o przynależności do wspólnoty wyznaniowej.
6. **Do wniosku nie dołącza się dokumentów wymienionych w pkt 2, lit. c) i d), jeżeli zostały sporządzone w urzędzie stanu cywilnego miejsca, w którym osoba ubiega się o wydanie dowodu osobistego.**
7. **Dowód osobisty odbiera się osobiście.**

Uwaga: w razie konieczności uzyskania przez wnioskodawcę odpisu skróconego aktu urodzenia albo małżeństwa wymienionych w pkt 2, lit. c) i d) niniejszej informacji należy zwrócić się osobiście lub pisemnie do właściwego urzędu stanu cywilnego o wydanie takiego dokumentu w celu ubiegania się o wydanie dowodu osobistego (odpisy do tego celu wydawane są bezpłatnie).

Przykład wypełnionego wniosku o wydanie dowodu osobistego, przez osobę wymieniającą dowód w związku z ustawowo określonym obowiązkiem jego wymiany, zamieszczono w dodatku do gazety. Wszelkie dane osobowe zawarte we wniosku są przypadkowe.

Komunikat!

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i pkt. II Uchwały Nr XXVII/138/2000 Rady Gminy Jaworze z dnia 28 grudnia 2000r., **przypominamy wszystkim właścicielom nieruchomości położonych na terenie Gminy Jaworze o obowiązku zawarcia umów na wywóz odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z przewoźnikiem który posiada zezwolenie wydane przez Wójta Gminy Jaworze i przechowywania dowodów płacenia za takie usługi przez okres 12 m-cy.**

Informujemy, że były i nadal będą przeprowadzane kontrole wywiązywania się mieszkańców z powyższego obowiązku tj. posiadania umów i dowodów płacenia za w/w usługi.

Lista przewoźników posiadających zezwolenie na wywóz nieczystości ciekłych:

1. Wywóz ścieków – Transport – Pan Franciszek Strzelec 43-384 Jaworze ul. Bielska 354 – tel. (0 33) 8 172 852;
2. Usługi Rolniczo-Transportowe – Pan Andrzej Kuś 43-385 Jasienica 974 – tel. (0 33) 8 152 380;
3. Usługi Ciągnikiem Rolniczym – Pan Jan Bathelt 43-384 Jaworze ul. Średnia 13 – tel. (0 33) 8 172 474;
4. Transport ciężki, wywóz ścieków s.c. - Pan Eugeniusz Żak i Pan Leszek Pietras 43-384 Jaworze ul. Bielska 227 – tel. (0 33) 8 172 334;

5. „ESKA” Usługi Transportowe Rolnicze i Ekologiczne - Pani Krystyna Strzelczak 43-382 Bielsko-Biała ul. Światopelka 89 – tel. (0 33) 8 184 981.

Lista przewoźników posiadających zezwolenie na wywóz odpadów komunalnych:

1. Zakład Oczyszczania Miasta „TROS-EKO” Sp. z o.o. – 43-450 Ustroń ul. Bażantów 17 – tel. (0 33) 8 542 975;
2. Firma „KONTRANS II” s.c. - Pani Maria Nowak, P.P. Arlena i Rajmund Sztwiórek 43-430 Skoczów Pogórze 253 – tel. (0 33) 8 530 392; 8530457;
3. Zakład Oczyszczania „FANEX” s.c. – 43-430 Skoczów ul. Krzywa 4 – tel. (0 33) 8 533 446;
4. Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej „ALBA” Sp. z o.o. 43-100 Tychy ul. Zwierzyniecka 6 – tel. (0 1033 32) 227 40 34; 227 40 35;
5. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe Pan Tadeusz Gaik – 43-386 Świętoszówka Biery 183 – tel. (0 33) 8 152 831;
6. „WTÓRBET I” Pan Józef Stekla - 43-512 Janowice, ul. Janowicka 308 – tel. (0 33) 8 184 558;
7. „SITA” Zakład Oczyszczania Miasta S.A. – 43-300 Bielsko-Biała ul. Gazownicza 38 – tel. (0 33) 8 221 031;

Firmy zajmujące się wywozem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest:

1. Gielda Budowlana Labor S.J. Karol Labus, Piotr Penczek, 40-844 Katowice, ul. Kossutha 7, tel/fax (0 32) 2505535; tel. (0 32) 2544101 wew. 348.
2. „EKO-PIK” Sp. z o.o., 63-000 Środa Wielkopolska, ul. Harcerska 16, mgr inż. Erwin Stachowiak, tel. 0612854074; fax 0612852239.
3. PPHU „KOMART” Sp. z o.o., 44-194 Knurów, ul. Szpitalna 7; tel. (032) 2351183, (0 32) 2351191.
4. Firma Remontowo-Budowlana „Ragar” mgr inż. Radosław Rokosz, 31-610 Kraków, os. 1000 – lecia 35/16; tel. (0 12) 6483950, 0607 525984.
5. „EKOSTAR” Polska Sp. z o.o. 53-149 Wrocław, ul. Raclawicka 15/17; dr inż. Witold Polak, tel. (071) 7828191 fax. (0 71) 7828192.
6. Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane „ERBUD” Sp. z o.o. 44 207 Rybnik, ul. Podmiejska 71; tel. 7391796.
7. Firma Budowlano-Remontowa „Everest” W. Grylko, K. Papuga 32-620 Brzeszcze, ul. Kościuszki 16; tel. (032) 2111211.
8. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MIRBUD” Sp. z o.o. 43-300 Bielsko-Biała, ul. Św. M. Kolbego 10; Marek Szoltysek, tel. (033) 811 63 88 wew. 25.
9. Firma Jarzombek Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe 41-500 Chorzów ul. Ryszki 25/3; tel./fax (032)(prefix) 2419713, 2474918.
10. Instal Katowice Zakład Budowlano- Montażowy „Bielsko” Sp. z o.o. 43- 300 Bielsko- Biała ul. Konarskiego 10; Zdzisław Łodziński tel. (033) 8220026 tel./fax 8125729.
11. EKOCHEM- EKOSERVICE Sp. z o.o. oddział w Łodzi 90-441 Łódź ul. Kościuszki 99; Aleksander Borodin tel./fax (042) 6369763, (042) 6377861 tel. kom. 0605253255, 0601297358.
12. Autoryzowany Zakład Ogólnobudowlany, Danuta i Piotr Gawlik, 43-400 Cieszyn ul. Kresowa 27, tel/fax. (0 33) 8 511 966, tel. kom. 0605683947.
13. Zakład Remontowo-Budowlany, Maciej Adryan, 32-500 Chrzanów, ul. Świętokrzyska 18a, tel. (0 32) 6 200 470, tel. kom. 0501399919.
14. „EXTREMA-BUD”, Rafał Małecki, 63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Wrocławska 42, tel. (0 62) 7 356 325, t. el. kom. 0605292553.
15. Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „FERT” inż. Witold Karolczak, 91-837 Łódź, ul. Racjonalizatorów 2/3, tel/fax. (0 42) 6 862 377.
16. Firma Remontowo-Budowlana „UTIL”, Stanisław Zasłona, Ryczówek, 32-311 Rodaki, ul. Dolna 8, tel/fax. (0 32) 6 420 311, 600290778.

Na fletni Pana

W sobotę 27 września br., w kościele Adwentystów Dnia Siódmego w Jaworzu odbył się koncert w którym wystąpili: Zespół Wokalny miejscowego Kościoła z pieśnią „Przyjmijcie dziękczynienie”. **Wojciech Okurowski** na dwóch różnobarwnych „fletniach Pana” wydobyl muzykę nast. pieśni – „Poranek” własnego autorstwa, „Gdy na ten świat spoglądam” C.Boberga, „Stary krzyż” G.Bennarda, „Kiedyż ujrzę Pana” nieznanego autora, „Cudne jest niebo” J.R.Swenej’a oraz „Medytacje” własnego autorstwa. Niecodzienne brzmienie tych instrumentów jak też i mistrzowska gra wykonawcy były prawdziwą uczcą duchową.

Solistka – **Marzena Pytel** zaśpiewała pieśni „Przyjacieł” i „Z miłości” własnego autorstwa oraz „Jezu ma radości” Jana S.Bacha. Kolejno, duet skrzypcowy – **Grażyna Głaz** i **Paweł Ustupski** z towarzyszeniem pianina, za którym zasiadła **Ela Ustupska**, przybliżył melodie pieśni „Wszystko Tobie dziś oddaję”, „Czy masz miejsce dla Jezusa?”, „Wspaniałego coś” w aranżacji **Dawida Pittera**. Miniaturę romantyczną – autorstwa Bogdana Olmy, wykonał solo **Paweł Ustupski**.

Kwartet męski „Razem” zaśpiewał pieśń „Spójrz na Jezusa”, i jako kwintet – pieśń „Stój przy mnie”. Pieśń „La Foi” autorstwa Georga Goltermanna wykonały – **Grażyna Głaz** – pianino i **Janina Dużej** – wolonczela. Najmłodsza wykonawczyni wieczoru – **Magdzia Dużej** zaśpiewała „To Ojca mego świat”. Solista – **Paweł Żmij** zaśpiewał „Twa miłość” i „Ty słyszysz mnie”. Na zakończenie zespół „Genezareł” zaśpiewał „Raduj się” i „W domu Ojca”. Całość, przeplatając własną narracją, prowadziła **Anna Samusioneck** – gość specjalny wieczoru. Kościół słuchacze wypełnili po brzegi a wykonawców nagradzali oklaskami. Było to miłe spędzenie sobotniego wieczoru.

*Słuchał i notował
Roman Rucki*

Niecodzienni Goście w Jaworzu

W sobotę 18 października br., wieczorem, w kościele ewangelickim w Jaworzu, dla licznie zgromadzonych słuchaczy, koncertował czternastoosobowy żeński zespół wokalno-muzyczny, który zawitał do nas z dalekiej Finlandii.

W jego programie znalazły się pieśni religijne z muzyką gospel śpiewane po fińsku i angielsku, nagradzane gromkimi brawami.

Zespół przybył z wiejskiej parafii ewangelickiej liczącej 2000 dusz by poznać choć w małej części nasz kraj.

Opiekunem zespołu, po trasach koncertowych, a zarazem tłumaczem była p. pastorowa **Rita Szarek** ze Starego Bielska – rodowita Finka.

Treści prezentowanych pieśni, skrótowno, przedstawiał **ks. Andrzej Krzykowski**.

Dla słuchaczy było to miłe i ciekawe spędzenie wieczornych chwil.

Roman Rucki

KOMUNIKAT

**W dniu 10.XI.2003 r. (poniedziałek)
Urząd Gminy w Jaworzu
będzie nieczynny.**

Poznajmy piękno naszej Ojcowizny

POWIAT BIELSKI

Nasz bielski powiat – o powierzchni 457 km² – rozpościera się w południowej części województwa śląskiego, u podnóża Beskidów, na pograniczu Ziemi Śląskiej i Małopolskiej oraz zbiegu historycznych i obecnych szlaków komunikacyjno-handlowych łączących Europę południową i północną oraz zachodnią i wschodnią. Przygraniczne położenie wpływało na burzliwe losy tego subregionu. Załążki osadnictwa polskiego na tych terenach historycy odnoszą do X wieku, lecz dopiero akcja osadnicza przeprowadzona w XIII stuleciu przez księcia cieszyńskiego Mieszka I doprowadziła do większego zaludnienia. W następnych dwóch wiekach ziemie te wchodziły do Księstwa Cieszyńskiego i Oświęcimskiego, rozdzielonych rzeką Białą, popularnie zwaną Białką. Dopiero rozbiory Polski II połowy XVIII wieku spowodowały, że obie części obecnego powiatu znalazły się w państwie Habsburgów.

Wielki przewrót przemysłowy w XIX stuleciu znacząco przyczynił się do rozwoju gospodarczego naszej Ojcowizny powiatowej. Powstanie różnorodnych i prężnych gałęzi przemysłowych, zwłaszcza tekstylnych i maszynowych w Bielsku i Białej daje zatrudnienie licznej rzeszy chłopów z okolicznych wsi. Ważnym stał się również czechowicko-dziedzicki ośrodek przemysłowy. Tutejsze wyroby, dzieła naszych inżynierów i robotników, rozslawiają oba te miasta w całej Europie, a zbiegiem podległości w 1989 roku i następujący okres zasadniczych renomowanych fabryk. Warto jeszcze nadmienić, że w

zmieniane były granice jednostek administracyjnych- Powiat bielski należy do niezbyt jeszcze żywa kultura ludowa. Pielęgnowana jest o przepięknych pieśniach i regionalnych potrawach i strojach ludowości. Niezmiernie ważką rolę odgrywają a częstokroć Koła Gospodyń Wiejskich, stanowiącymi prawdziwe oazy folkloru. Dziedzictwo kulturowe powiatu odmienności historycznych krain – Śląsk-flamandzkiej enklawy w Wilamowicach.

Do znaczących zjawisk kulturowo-szkidzkiej, który jest corocznym ogromnym, oraz różnorodnym wydarzeniem folkloru i jednym z najważniejszych w Europie, z jak również rzeźbiarzy, malarzy, koronkarek, piekarzy i Jaworzański Wrzesień połączony z nabożeństwem Wilamowskie Śmiergusty prezentujące obrzędy ludowe różnych malarza Floriana Kohuta w Rudnicy, Muzeum Juliana Fałata w By-PodkóWKi w Jaworzu, w którym odbywają się różne imprezy folklorystyczne, Galeria pod Groniem Ireny i Pawła Steków, również w Jaworzu Muzeum Fauny i Flory przy lokalnym Gimnazjum. Wszystkie wymienione i pominięte imprezy i obiekty kulturalne stale przyciągają tysięczne rzesze spragnionych zdrowej rozrywki turystów, wczasowiczów, wycieczkowiczów i kuracjuszy, w tym i zagranicznych.

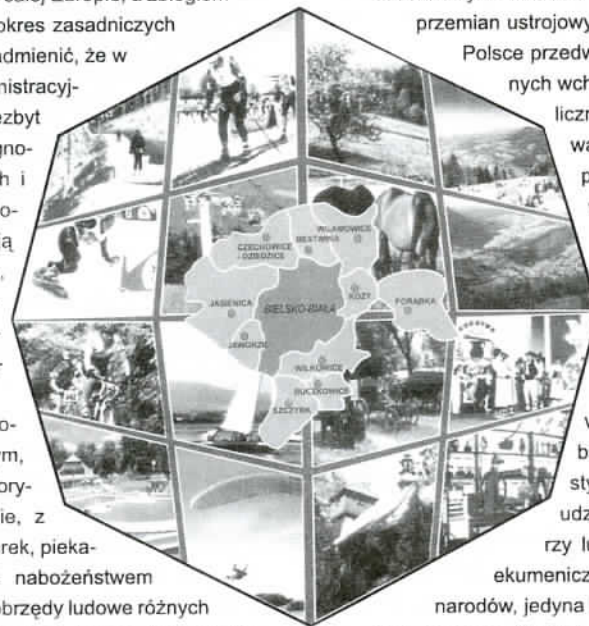
Nasz powiat posiada wiele atrakcyjnych i wartościowych zabytków architektury sakralnej, dworskiej i rustykalnej. Do najciekawszych zabytków religijnych zaliczyć należy drewniane kościołki w Starej Wsi z 1522 roku, Bielowicka z 1701 roku i Szczyrku z 1797 roku – z przebogalymi i przepięknymi wnętrzami, które naprawdę warto zwiedzić, podobnie jak i murowane stare świątynie w Bestwinie, Czechowicach, Jasienicy, Jaworzu, Ligocie, Szańcu czy Sanktuarium Matki Boskiej w Szczyrku na Górcie...

Do architektonicznych perełek należy zaliczyć XVI-wieczny zamek w Grodźcu z parkiem starodrzewia, rokokowy Pałac Kotulińskich w Czechowicach-Dziedzicach z XVIII stulecia, względnie klasycystyczny zespół pałacowo-parkowy w Jaworzu z 1793 roku, dwory szlacheckie w Szańcu, Piszowicach, Kozach, Bestwinie, Kobiernicach, Ilownicy...

Ziemia Bielska posiada znakomite walory przyrodnicze i klimatyczne, a zatem i turystyczne, rekreacyjne, lecznicze. Wielkim atutem powiatu jest urozmaicona rzeźba terenu z najwyższymi szczytami Beskidu Śląskiego – Skrzyczne, Klimczok i Szyndzielnia. Osobliwością Beskidu Małego jest malowniczy przełom Soły ze sztucznym zbiornikiem wodnym zamkniętą zaporą w Porąbce. Istnieją tutaj cztery rezerваты przyrody o łącznej powierzchni 83,47 ha i dwa parki krajobrazowe – Beskidu Śląskiego i Małego.

Perłą naszej bielskiej ojcowizny jest Szczyrk – druga po Zakopanem stolica sportów zimowych w Polsce. Miasto osłonięte ze wszystkich stron górami posiada doskonale nasłonecznienie i świetne warunki śniegowe. Wiele tras jest sztucznie zaśnieżanych, oświetlonych i przygotowanych do zsusowania przez ratraki. Trzy trasy posiadają licencję FIS. Można także nazwać tę miejscowość Mekką snowboardzistów.

Ale niezwykle atrakcyjne pod względem turystycznym i sportowym są również – Jaworze z doskonałymi trasami dla narciarstwa biegowego, psich zaprzęgów i rowerzystów, Bystra z całorocznym stokiem igielitowym dla amatorów narciarstwa, Porąbka ze swymi „morzami” stanowiącymi raj dla żeglarzy, wędkarzy czy też kąpielowiczów. Liczne oznakowane szlaki górskie o długości ponad 200 km i 110 km trasy rowerowe przyciągają od wczesnej wiosny do późnej jesieni tysięczne rzesze turystów i sportowców.

W powiecie bielskim czekają na gości liczne ekskluzywne hotele i pensjonaty, jak również skromniejsze ośrodki wczasowe, schroniska młodzieżowe, campingi i kwatery prywatne w licznych gospodarstwach agroturystycznych. Około 7 tysięcy miejsc znajduje się głównie w Szczyrku, Porąbce, Wilkowicach oraz w przepięknym podbłatniańskim Jaworzu, które dysponuje renomowanym Beskidzkim Zespołem Lecznico-Rehabilitacyjnym, nawiązującym do 140-letniej tradycji wspaniałego kurortu, a dzisiaj wyczekuje na kuracjuszy, jak też i hojnych sponsorów. Baza turystyczno-wypoczynkowa i lecznicza jest dostosowana dla każdego, jej standard jest zróżnicowany i odpowiedni dla wszystkich „kieszoni”. Podobnie ma się rzecz z siecią placówek handlowych, gastronomicznych i usługowych.

Jednym słowem nasza piękna Bielska Ojcowizna zaprasza w odwiedzin!

Franciszek Karol SZPOK

Powyższy tekst stanowi uzupełnienie do wywiadu udzielonego przez Starostę Bielskiego Andrzeja Plonkę zamieszczonego w ostatnim EJ.

Kompetencje referentów Urzędu Gminy Jaworze

W nawiązaniu do komunikatu nr 138 „EJ” celem jego poszerzenia kontynuujemy cykliczny druk imiennych wykazów kompetencji

BIURO RADY GMINY

Inspektor - Anna Skotnicka-Nędzka
pok. nr 21, I piętro
tel. wew. 38

Podlega i wykonuje czynności zlecone przez Wójta i Przewodniczącego Rady:

- Kompletowanie materiałów związanych z pracą rady.
- Przygotowanie materiałów na posiedzenia oraz zapewnienie ich terminowego doręczenia.
- Zabezpieczanie właściwych warunków przeprowadzania sesji i posiedzeń komisji.
- Sporządzenie protokołów z sesji rady.
- Prowadzenie rejestru uchwał i innych postanowień.
- Prowadzenie rejestru wniosków i interpelacji.
- Współorganizowanie zebrań z mieszkańcami.
- Kompletowanie korespondencji prowadzonej z innymi organami administracji państwowej i samorządowej.

STANOWISKO DS. ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANYCH I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Główny specjalista ds. architektoniczno- budowlanych i gospodarki przestrzennej

- Łucja Habdas
pok. nr 18, I piętro
tel. wew. 18

- Wydawanie opinii w sprawie przebiegu dróg wojewódzkich.
- Wydawanie opinii w sprawie zaliczania drogi do kategorii dróg gminnych i lokalnych.
- Zaliczanie odcinków drogi krajowej, wojewódzkiej, gminnej lub lokalnej pozostałej po zbudowaniu obwodnicy miejscowości lub lokalnym przełożeniu do odpowiedniej kategorii dróg w zależności od jego komunikacyjnego znaczenia.
- Zaliczanie drogi do kategorii dróg zakładowych.
- Orzekanie o przywróceniu pasa drogowego drogi gminnej i lokalnej do stanu poprzedniego w razie jego naruszenia. Dotyczy wydanych pozwoleń na budowę oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

- Wydawanie zezwoleń na lokalizowanie w pasie drogowym dróg gminnych i lokalnych obiektów nie związanych z gospodarką drogową.
- Wydawanie zezwoleń na zajmowanie pasa drogowego drogi gminnej, lokalnej. Dotyczy wydanych pozwoleń na budowę oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Dokonywanie podziału nieruchomości zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego.
- Dokonywanie podziału nieruchomości poza planem zagospodarowania przestrzennego.
- Tworzenie zasobów gruntów na cele zabudowy.
- Ustalanie granic gruntów przeznaczonych pod zorganizowane budownictwo wielorodzinne, wyklada projekty do wglądu zainteresowanych osób.
- Współpraca z zarządcą nieruchomości gminnych oraz służbami finansowymi w zakresie ustalania opłat z tytułu zmiany wartości nieruchomości spowodowanych zmianą przeznaczenia gruntu w planie zagospodarowania przestrzennego.
- Wnioskowanie o grunty wchodzące do zasobów w urzędzenia komunalne oraz niezbędne sieci uzbrojenia terenu.
- Udzielanie pozwoleń na budowę.
- Opiniowanie zmian sposobu użytkowania.
- Udzielanie pozwoleń na rozbiórkę.
- Przyjmowanie zgłoszeń rozpoczęcia budowy obiektów nie wymagających udzielenia pozwolenia na budowę.
- Przyjmowanie obiektów do użytkowania.
- Wydawanie zaświadczeń z zakresu prowadzonych inwestycji.
- Zatwierdzanie projektów wewn. instalacji gazowych.
- Nadawanie numerów porządkowych oraz prowadzenie ewidencji numeracji.
- Przygotowywanie opinii w sprawie opracowania miejscowych planów obszarów funkcjonalnych wykraczających poza obszar jednostki podziału administracyjnego.
- Sporządzanie projektów założeń do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów tych planów.
- Opracowywanie założeń do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Opracowywanie założeń do planu miejscowego wykraczającego poza obszar gminy.
- Udostępnianie projektów założeń do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów tych planów do publicznego wglądu i popularyzowanie ich treści.
- Podawanie do publicznej wiadomości o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego.
- Podawanie do publicznej wiadomości o wyłożeniu projektu planu miejscowego do publicznego wglądu.
- Uzgadnianie projektu planu miejscowego z zainteresowanymi ustawowo określonymi organami administracji.

- Dokonywanie okresowej oceny skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, wynikającym z realizacji planu miejscowego i oceny aktualności tego planu.
- Ustalanie lokalizacji w odniesieniu do inwestycji o znaczeniu lokalnym.
- Wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji oraz mapy i wyrzysy z planu zagospodarowania przestrzennego.
- Prowadzenie rejestru wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji.
- Opracowywanie zarządzeń w celu zabezpieczenia zabytków w nagłych przypadkach i niezwłoczne zawiadomienie o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Zgłaszanie wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków przedmiotów zasługujących na wciągnięcie do rejestru zabytków.
- Składanie wniosków o wpis do rejestru zabytków dóbr kultury nieruchomych oraz kolekcji.
- Przyjmowanie spraw architektoniczno-budowlanych i gospodarki przestrzennej.
- Przyjmowanie zawiadomień o znalezieniu przedmiotu archeologicznego lub odkryciu wykopaliska.
- Niezwłoczne zawiadomienie wojewódzkiego konserwatora zabytków o otrzymaniu wiadomości o znalezieniu lub odkryciu przedmiotu archeologicznego.
- Działanie w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie użytkowania obiektu zabytkowego zgodnie z zasadami opieki nad zabytkami i w sposób odpowiadający jego wartości zabytkowej.
- Zapewnianie prawnych, organizacyjnych i finansowych warunków dla ochrony dóbr kultury.
- W porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków ustalanie warunków zabudowy, prowadzenie robót budowlanych, remontów, rozbiórki obiektów ujętych w ewidencji.
- Planowanie miejsc pochówku dla zwierząt chorych i padłych w przypadku nadzwyczajnych zagrożeń np. epidemia.

STANOWISKO DS. ZARZĄDZANIA NIERUCHOMOŚCIAMI.

Specjalista ds. zarządzania nieruchomościami gminnymi

- Teresa Faferko
pok. nr 29, II piętro
tel. wew. 29

Prowadzi sprawy z zakresu:

- Sprzedaży, przekazania w użytkowanie wieczyste, użytkowania, dzierżawy lub najmu gruntów gminnych.
- Przejmowania od Skarbu Państwa gruntów z wzajemnością na własność, w wieczyste użytkowanie.
- Sprzedaży budynków, lokali i innych urządzeń zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- W zamian za scalenie, przekazuje właścicielom lub wieczystym użytkownikom odpowiednią ilość działek budowlanych lub dokonuje rozliczenia w gotówce.
- Powoływanie biegłych do spraw dotyczących mienia gminnego, zmian w księgach wieczystych oraz w rejestrze gruntów.
- Podawanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.
- Zarządzenia odebrania gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste.
- Wywłaszczenie nieruchomości na rzecz gminy.
- Przekazywanie w zarząd, użytkowanie lub wieczyste użytkowanie gruntów posiadaczom, którzy nie mogą przedstawić dokumentu o przekazaniu gruntów w dacie 1 sierpnia 1998r.
- Powoływanie biegłych do wyceny nieruchomości w celu obliczenia opłat adiacenckich z tytułu wyposażenia terenu w urządzenia takie jak np.: wodociąg, kanalizacja, utwardzenie drogi.
- Przejmowanie nieodpłatnie w drodze umowy nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Nieruchomości Rolnej Skarbu Państwa.
- Oznaczanie nieruchomości gruntowych numerami porządkowymi.
- Oznaczanie obiektów zabytkowych wg międzynarodowego oznakowania oraz planowania zabezpieczenie dóbr kultury.
- Przyjmowanie w zarząd zabytków nieruchomych.
- Komunalizacja mienia.
- Przejmowanie na własność gminy gruntów zajmowanych pod drogi publiczne stanowiących własność osób prywatnych.

cdn

Z życia Książnicy Beskidzkiej

Książnica Beskidzka w Bielsku-Białej obchodzi w roku bieżącym 55-lecie istnienia. Z tej okazji zorganizowano wystawę „Exlibrisy ze zbiorów Książnicy Beskidzkiej”.

Wystawa ta ma charakter ekspozycji objazdowej i wędruje do bibliotek w naszym powiecie. Trafila również do Gminnej Biblioteki Publicznej w Jaworzu. Dzięki uprzejmości pracowników Urzędu Gminy została wyeksponowana w sali ślubów tutejszego urzędu.

W dniach 7 – 21 października, wystawę obejrzało 255 osób, m.in. uczniowie Szkoły Podstawowej w Jaworzu, czytelnicy biblioteki, oraz mieszkańcy.

Oprócz bogatego zbioru exlibrisów i katalogów można było również obejrzeć film o technikach graficznych jakimi są wykonywane te małe dzieła sztuki.

Ozdobą wystawy była kolekcja exlibrisów Mieczysława Tomiczka, przekazana w darze dla Książnicy Beskidzkiej.

Gminna biblioteka Publiczna w Jaworzu

„Memento mori”

„Wieczne odpoczywanie racz im dać – Panie...”

Uroczystości wszystkich świętych – 1 listopada – a po nim Dzień Zaduszny, to dni szczególne, smutne i refleksyjne dla każdego człowieka. różnych religii chrześcijańskich i niechrześcijańskich, a także niewierzących na wszystkich kontynentach globu ziemskiego. Wiara, czy też wierzenia w życie pozagrobowe sięgają pierwocin rodzaju ludzkiego. Dopiero tysiące lat późniejsza doba Oświecenia z jego realizmem, a zwłaszcza marksizm – leninizm z jego zoologiczną nienawiścią do wszelkich religii postawił na ateizm i absolutną doczesność. Ale na szczęście ni „moce piekielne” nie zdołały obalić tradycji, co widać nacocznie po odradzaniu się różnych wspólnot konfesyjnych na ogromnych obszarach dawnego Związku Radzieckiego,

W podmuchach jesiennego wiatru opada listowie, prawie podobnie, choć nie w ściśle chronologicznych porach roku, odchodzą w zaświaty ludzie. Tak, jak to pięknie i przejmująco ujął w swym nastrojowym wierszu „Śpieszmy się” znany dobrze poeta **ks. Jan Twardowski**, który w tym moim wspomnianiu przytaczam:

Śpieszmy się

Annie Kamińskiej

Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą
Zostaną po nich buty i telefon głuchy
Tylko to co nieważne jak krowa się wlecze
Najważniejsze tak prędkie że nagle się staje
Potem cisza normalna więc całkiem nieznośna
Jak czystość urodzona najprościej z rozpoczy
Kiedy myślimy o kimś zostając bez niego...

Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą
I ci co nie odchodzą nie zawsze powrócą
I nigdy nie wiadomo mówiąc o miłości
Czy pierwsza jest ostatnią czy ostatnia pierwszą.

W okazjonalnych czytaniach mszalnych słyszymy fragment kazania na Górze zawarty w Ewangelii według św. Mateusza (5, 1-12a), w którym Jezus Chrystus przypomina, że to wszystko, czego doświadczamy na ziemi w życiu doczesnym, owocuje w wieczności, gdyż z chwilą śmierci nasze życie zmienia się, lecz się nie kończy. I obecnie winniśmy pamiętać o „świętych obcowaniu”, a zatem i obcowaniu z naszymi bliskimi zmarłymi, o ich stałej trwałej łączności z nami, o ich permanentnym wstawiennictwie za nami u Boga. Warto skorzystać z ich pomocy w naszych ciężkich zmaganiach z nie zawsze łatwą do udźwignięcia codzienną rzeczywistością. Oni wszyscy – ci z zaświatów – oczekują, abyśmy pragnęli ich ciągle odkrywać, jako realnie istniejących i działających w zaświatach, a nie tylko zamkniętych nieruchomo w ramach fotografii, czy namalowanego portretu, względnie zamurowanych w skalnych, lub betonowych grobowcach. W tzw. „wypominkach” słyszymy wyczytywane imiona znanych i nieznanymi nam zmarłych, którzy stali się potrzebni mi pośrednikami między nami tularcami ziemskimi, a naszym Stwórcą i Zbawicielem.

I tak wszyscy kiedyś odejdziemy na drugą stronę do wieczności – starzy a czasami młodzi, nawet niemowlęta. Jest to prawda absolutna, której nikt nie potrafi obalić, obejść, zapomnieć... Nawet ci najwięksi mocarze polityczni i ekonomiczni. Mógł więc zupełnie słusznie **Juliusz Wątroba** pisać w wierszu pt. „Ni ma tej chałpy...” w rozdziale zatytułowanym „Ni ma tych ludzi”, zamieszczonym w jego poetyckiej księdze „To było wczora”:

Ni ma tej chałpy kach się urodził,
ni ma tych ludzi, kierzy tu byli...
I fórt pitómy po dródze chodzym,
jakby i jo już nie był z tej ziymi...

Ni ma tej chałpy kach się urodził,
czas sie nie wróci, darymno polka,
jyno mje dycki żałość nachodzi,
i pamiynć dziubie jako torka.

Nasze cmentarze w dniach 1 i 2 listopada wpisują się w szczególny sposób w ten żaloszny czas. Na grobach naszych zmarłych – i oby nie tylko – zapalamy świece i modniejsze obecnie znicze, na znak wiecznej światłości, którą w modlitwach i westchnieniach pragniemy wyblagać dla naszych wszystkich bliskich. Miejsca pochówku pokrywają się wieńcami i wiązkami kwiatów, a zwłaszcza różnokolorowych, różnokształtnych i różnej wielkości nieśmiertelnych chryzantem, co z dala wygląda na ukwieconą majową łąkę. Pewien mędrzec powiedział – cmentarze należą tak samo do ludzi, jak ich domy rodzinne, warsztaty pracy oraz świątynie boże. Zmarli stają się tutaj naszymi prawdziwymi przodkami, a my żyjący czujemy się tu jak dziedzice ich życiowego dorobku. Wszyscy żyjący znajdują kiedyś na cmentarzu swe miejsce wiecznego odpoczynania. Od tej ostateczności nikt jak dotąd nie zdołał się wykpić władzą, czy potęgą pieniądza. I to jest ta największa sprawiedliwość ziemską, której obejść nikt nie zdoła.

W grobach przebywają wszakże jedynie doczesne szczątki naszych zmarłych, zaś ich dusze żyją wiecznie w zaświatach. Cmentarze napominają wraz z grobami – „Nie tutaj jest wasz kres!”. Zdają się jednocześnie unaoczniać prawdę i obietnicę daną przez Jezusa Chrystusa: „W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Idę przecież przygotować wam miejsce. A gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem” Jan 14, 1-3.

Cały glob ziemski usiany jest nekropoliami, ale takie ich zagęszczenie, jakie występuje w Polsce nie występuje nigdzie na świecie. Nasz kraj położony w sercu Europy od zarania stanowił szlaki przemarszu niszczycielskich i zbrodniczych wojsk nieprzyjacielskich. Hekatomby tragedii ludzkich dopełniła agresja i okupacja hitlerowska. Z ponad sześć milionów ofiar ludzkich tego strasznego okresu dziejowego zajmujemy pierwsze miejsce, wyprzedzając znacznie inne narody. Mogiły polskich żołnierzy walczących na wszystkich frontach II wojny światowej rozsiane są po całym świecie. Warto i trzeba o nich koniecznie pamiętać, gdy odwiedzamy rodzinne groby, bowiem bez nich wtedy nie byłoby nas dzisiaj. I nie zapomnijmy również o kwaterach i mogiłach ludzi szczególnie zasłużonych dla Jaworza, a takowe znajdują się zarówno na cmentarzu katolickim, jak i ewangelickim. Cały listopad jest jeszcze przed nami i nie tylko, gdyż o nasze groby trzeba dbać permanentnie!

Tak więc zgodnie ze starą maksymą – „Vivos voco – mortuos plango!” - „Żywych wzywam - zmarłych oplakuję!”

F.K. Szpok

„Ocalmy naszą rodzimą gwarę od zapomnienia”

Śląszczyzna - polszczyzna

„Przed powszechnym spisem ludności działacze Ruchu Autonomii Śląska mówili o potrzebie skodyfikowania mowy śląskiej i stworzenia języka śląskiego. Teraz, gdy 173 tys. osób podało się za Ślązaków, zdaniem działaczy RAŚ potrzeba ta stała się jeszcze bardziej palącą. Wzorem ma być mowa kaszubska. Według wyniku spisu Kaszubami poczuło się jedynie 5 tyś. osób, niemniej w kilkunastu parafiach w ich mowie odprawiane są nabożeństwa, dzieci mogą się jej (nieobowiązkowo) uczyć w szkołach i na kaszubski przekłada się klasyczna literatura. Kaszubski należy do lechickiej grupy lingwistycznej (są w niej wymarłe dialekty pomorskie, m.in. z Rugii i Meklemburgii) i ma mniej wspólnego z językiem polskim niż gwara śląska (zwłaszcza „cieszyńska” - F.K.Sz.). Ślązacy chcący skodyfikować swój język powinni udać się do prof. **Jana Miodka**, też Ślązaka, - i usłyszą: Chłopcy, tego nie da się zrobić! - mówi profesor. - Mówcie po śląsku, śpiewajcie, organizujcie konkursy gwary, ale dajcie sobie spokój z urzędowym językiem.

Aleksander Brückner pisał: „Gwara śląska to jądro polskiej mowy, to język Rejów i Kochanowskich”. „Mowa śląska to gwara polska w najczystszej staropolskiej wydaniu” - zgadza się Miodek. A do tego co zakątek Śląska to, gwara inna: „W moich Tarnowskich Górach godo się jeszcze inaczej niż w pobliskim Radzionkowie. Gwar śląskich nie da się ujednolicić”.

Profesor przypomina, że musiało minąć 500 lat, abyśmy mogli pisać jednakową polszczyzną - „Wszystkim pomysłodawcom kodyfikacji chcę brutalnie wbić do głowy, że literackim wariantem śląszczyzny, najbardziej polskiego ze wszystkich polskich dialektów, jest polszczyzna. I niech mnie teraz przeklinają!

Redakcja „Polityka” nr 30 z 26 lipca 2003 r.

W związku z drukiem w „Echu Jaworza” gwarowych perełek Mieczysława Peterka, zaczerpniętych z jego „Tatowych spóminków” oraz niektórych przepięknych gwarą naszą pisanych wierszy Juliusza Wątroby z książki „To było wczora” jego autorstwa - zapragnąłem podzielić się z Szanownymi Czytelnikami krótkimi refleksjami gwarowymi, ale w mym zamiarze wyprzedził mnie najpopularniejszy polski tygodnik - „Polityka”. Nie ma zatem potrzeby, abym się wysilał i rywalizował z tak szacownym czasopismem. I stąd powyższy przedruk tekstu „beznazwiskowego” autora. Dodam jedynie od siebie, że podobnego co prof. A. Brückner zdania o gwarze śląskiej, a nawet wręcz „jaworzańskiej”, było wielu luminarzy literatury polskiej, na czele z **Marią Dąbrowską**, patronką naszej „Podstawówki”.

W odniesieniu do powyższego newralgicznego problemu lingwistycznego jeszcze jeden ważki głos. Oto w kolejnym nr „Polityki” jej stały współpracownik **Krzysztof Zanussi**, wybitny animator kultury i reżyser, a także profesor katowickiego Uniwersytetu, w swym felietonie pt. „Największa mniejszość” napisał: „Wracam do kraju (z Kaukazu - F.K.Sz.), gdzie znajdują się informacje, że największą mniejszością narodową jest dziś w Polsce narodowość śląska. Od lat jestem profesorem na Uniwersytecie w Katowicach i rozumiem, że od jesieni będę czuł się na nim cudzoziemcem, co w istocie niewiele zmienia, bo duchowa odrębność Ślązaków była zawsze mocno odczuwalna i postrzegam ją jako wartość pozytywną. Śląskość czyniła Polskę krajem bardziej zachodnim i bardziej przemysłowym, a więc przybliżającym nas do krajów bardziej rozwiniętych. Czy odrębność przekształcona w narodowość powinna nas niepokoić?

Czytam bez większego przekonania, że w historii zawsze zwyciężały te kultury, które potrafiły przyciągnąć, a nawet wchłaniać inne, z którymi rywalizowały. Jeśli polskość zachowa swą siłę przyciągania, Ślązacy będą mieli powód, aby dzielić z nami wspólne państwo, a to państwo przy ich udziale może okazać się bardziej nowoczesne, a przynajmniej bardziej zachodnie, aniżeli byłoby bez nich”.

Do druku przygotował F.K. Szpok

Sztuka niejedno ma imię...

Pod takim hasłem przebiegało w niedzielne popołudnie 19. października kolejne spotkanie, ze staropolska zwane posiadami, w jaworzańskiej „Galerii Pod Groniem”. Tym razem goście (a są nimi każdorazowo, o czym warto stale przypominać, wszyscy chętni i zainteresowani) mieli możliwość kontaktu z bardzo różnymi dziedzinami działalności kulturalno-artystycznej, uprawianej przez tych uzdolnionych przedstawicieli naszej społeczności, którzy zechcieli w owym dniu podzielić się swoimi pasjami i dokonaniem z szerszym gronem odbiorców.

Na ścianach galerii znalazły się w czasie spotkania niezwykle interesujące, a przygotowane przez **Jadwigę Roik** fotografie (wraz z opisami) różnych urodziwych i interesujących miejsc w Jaworzu w ich kształcie dawnym, zabytkowym, ale i nowszym, sprzed mniej więcej dziesięciu lat. Te ostatnie szczególnie wyraźnie uświadomiły zebranym, jak szybko postępują teraz zmiany wyglądu naszej miejscowości i jakie zagrożenia dla pejzażu Jaworza niosą za sobą pewne przekształcenia własnościowe gruntów. Do dyspozycji szczególnie zainteresowanych historią Jaworza były także inne materiały opracowane przez Jadwigę Roik, której pasją, jakże cenną dla naszej społeczności, jest gromadzenie materiałów źródłowych dotyczących Jaworza i dokumentowanie jego historii dawnej i najnowszej.

Odmienny charakter miała „minigaleria” fotogramów autorstwa **Stanisława Hoczka** - z zawodu przewodnika górskiego, który okiem obiektywu swojego (stałe towarzyszącego mu w górskich wyprawach) aparatu rejestruje drobne nieraz, a zawsze niepowtarzalne w swym pięknie fragmenty otaczającej nas natury. Wystawione fotogramy to tylko drobna część kolekcji zgromadzonej przez Stanisława Hoczka; cieszy więc obietnica zaprezentowania w niedalekiej przyszłości bardziej obszernych jej fragmentów.

Przemawia Krystyna Wąsowicz.

Opowiada Natalia Ficek.

Ponieważ „sztuka niejedno ma imię”, widzowie mogli w galerii obejrzeć także przyciągające nieodparcie wzrok „dzieła igły i szydełka”, bogate i różnorodne prace **Krystyny Wąsowicz i Natalii Ficek**.

Niewątpliwie spora grupka jaworzan pamięta **Krystynę Wąsowicz** jako swoją wychowawczynię i „panią od przyrody” – ale być może także jako twórczynię pięknych serwetek, bieżników, przeróżnych elementów wystroju wnętrz, a także kart świątecznych czy ozdób choinkowych. Takie właśnie piękne przedmioty, pokazane na omawianym spotkaniu, wyczarowuje ona bowiem prawie od dzieciństwa, a swoją pasję zaszczerpiła niejednej ze swoich uczennic, których przedstawicielki obiecały zresztą na spotkaniu, iż w przyszłości zaprezentują szerzej także własne prace (na razie miało to miejsce w niewielkim zakresie).

Krystyna Wąsowicz podkreślała inspirującą ją rolę koronek koniakowskich; warto jednakże podkreślić wyrosłe z tej inspiracji bogactwo i różnorodność motywów, wzorów, a także technik wykonania wystawianych prac.

Owo bogactwo i różnorodność to także cechy prezentacji prac **Natalii Ficek**, której zamiłowanie do igły i szydełka datuje się, według jej własnych słów, od czasów studenckich. Zaowocowało ono piękną kolekcją zarówno przeróżnych serwetek i ozdób, jak i elementów ubioru wytwornej (i modnej!) damy.

Podtrzymują tradycję

Tradycyjna impreza mająca na celu prezentację dorobku amatorskich zespołów artystycznych w środowiskach wiejskich odbyła się po raz XXXVI w Brennej. Wśród wielu zespołów instrumentalnych, wokalnych, kapel i chórów wystąpiła reprezentacja Jaworza - zespół „Starzy Przyjaciele”. Jak już nieraz bywało w historii tego ciekawego zespołu, również teraz jury doceniło muzykowanie naszej jaworzańskiej grupy amatorów i przyznało zespołowi nagrodę z wyróżnieniem. Dyplom dla zespołu za podtrzymywanie tradycji wspólnego muzykowania odebrał w Regionalnym Ośrodku Kultury w Bielsku-Białej pan Antoni Kruczek - kierownik zespołu.

Członkini Zespołu

Niepowtarzalną atmosferę tego spotkania z kulturą w różnych jej przejawach tworzyła też muzyka: popularne pieśni naszego regionu, grane przez Henryka Klimę i Marka Heinricha (obaj panowie wystąpili w regionalnych strojach Śląska Cieszyńskiego) i śpiewane do wtóru grającym przez zebranych gości.

Warto też wspomnieć, iż ekspozycję niedzielą dopełniały rzeźby Mieczysława Grenia – malarza i rzeźbiarza, od początku związanego z Galerią Pod Groniem: wernisaż jego prac zainaugurował w kwietniu 1999 roku działalność galerii.

Prace, o których była powyżej mowa, można będzie obejrzeć w galerii jeszcze przez kilka tygodni, do czego zachęcają szczerze nie tylko jej gospodarze – **Irena i Paweł Steklowie**, ale i Towarzystwo Miłośników Jaworza, którego celem statutowym jest działalność kulturalna, a które sprawuje patronat nad galerią.

W listopadzie odbędą się jeszcze „Pod Groniem” posiedzenia z udziałem Juliusza Wątroby, a program spotkań przyszłorocznych zapowiada się bardzo interesująco. Zachęcamy wszystkich do śledzenia zapowiedzi w „Echu Jaworza”, treści afiszów rozwieszanych przed każdym spotkaniem – i czynnego udziału w posiadach.

Małgorzata Kobiela-Gryczka

**Zapraszamy miłośników poezji, i nie tylko,
na spotkanie ze znanym poetą
Juliuszem Wątrobą,
które odbędzie się w Galerii Pod Groniem
w Jaworzu w dniu
16. listopada br. (niedziela) o godz. 15.00**

Towarzystwo Miłośników Jaworza

ZAPROSZENIE

Z okazji Święta Niepodległości
Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej
uprzejmie zaprasza
na uroczyste spotkanie radnych Ziemi Cieszyńskiej
Spotkanie odbędzie się w dniu
11 listopada 2003 r. o godz. 17.00
w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie
W programie m.in.
- wręczenie laurów gmin Ziemi Cieszyńskiej
- występy artystyczne zespołów naszego regionu

Do lauru gmin Ziemi Cieszyńskiej Rada Gminy
w Jaworzu wysunęła redaktora naczelnego
„Echa Jaworza” **Franciszka Karola Szpoka**

Sprzątanie świata - Polska 2003

W tegorocznym hasle akcji „Zielony świat - zielony dom - zielony punkt” przeszłość splata się z przyszłością.

Dzięki tym działaniom jesteśmy bliżej „zielonego świata”. Nasze domy przeobrażają się powoli w „zielone domy”.

Także my sami stajemy się coraz bardziej świadomi naszego

wplywu na środowisko i zależni od niego. Potrzeba jednak jeszcze pracy i konsekwencji, a nieraz i cywilnej odwagi, aby tę naszą świadomość przełożyć na czyny. Niech proekologiczna postawa na co dzień stanie się naszym „zielonym punktem honoru”.

Od ponad roku obowiązują nowe przepisy dotyczące gospodarki odpadami. Rok to bardzo niewiele na zmianę całego systemu gospodarczego, wytworzenie nowych narzędzi, dostosowanie nowych technologii. Nie należy się spodziewać cudów – jednak pozytywne efekty są już widoczne. Dla nas konsumentów, choćby w postaci „Zielonego Punktu” na produktach, co oznacza, że producent tych towarów zapłacił za odzysk i wtórne wykorzystanie takiej ilości opakowań jaką wprowadza się na rynek.

Zwracamy na ten znak uwagę podczas zakupów. Ciągłe nabiera ważności kwestia edukacji w zakresie utylizacji odpadów i promowania recyklingu wśród społeczeństwa. Nawet najlepsze linie przetwarzania surowców wtórnych nie pomogą, jeśli mieszkańcy nie będą selekcyjonować swoich odpadów. Tworzeniu zaplecza technicznego dla selektywnej zbiórki i recyklingu musi towarzyszyć powszechna edukacja w zakresie utylizacji odpadów.

Dowodem ważności spraw ochrony środowiska w naszym kraju jest także utworzenie formacji politycznej skupiającej ekologów i nie tylko.

Zainteresowani mogą dowiedzieć się więcej na ten temat pod adresem www.zieloni.org.pl.

Polska włącza się w struktury Unii Europejskiej.

To dla nas wielka szansa – również pod względem wdrażania i prowadzenia działań proekologicznych.

Dzięki programom rozwojowym, polskie samorzady i organizacje będą miały dostęp do kilku milionów euro na takie działania. Przez ostatnie dziesięć lat wiele zmieniło się w Polsce na lepsze, ale Natura dalej potrzebuje naszej pomocy, odpowiedzialności, refleksji nad własnym postępowaniem i konsekwencji w działaniu.

Takie działania są również prowadzone od lat na terenie Jaworza przez młodzież szkolną w ramach akcji „Sprzątanie świata”.

W roku bieżącym postanowiono połączyć siły. I tak jedna z grup sprzątających składała się z członków Komisji Ochrony Środowiska i Rolnictwa, która stawiała się w komplecie i która została wspomniana przewodniczącym Rady Gminy – Jaworze – Piotrem Krzemieniem oraz dosyć sporą grupę młodzieży z Gimnazjum, która reprezentowała Młodzieżowe Koło Miłośników Jaworza oraz Szkolne Koło Ligi Morskiej i Rzemecznej. Nadzór nad młodzieżą sprawowała Pani Dorota Klajmon.

Akcję sprzątania przeprowadzono w piątek 19 września na „Młyńskiej Kępie” oraz w korycie „Potoku Wysoki”, który przepływa w pobliżu.

Najwięcej śmieci usunięto z wąwozu, który stanowi niewielki odcinek drogi łączącej ulicę Pod Młyńską Kępą a ulicę Kolonia Dolna. Droga ta jak - wieść gminna niesie - była „Drogą Cesarską”, którą w dawnych wiekach kupcy wędrowali pomiędzy Wiedniem – Cieszynem, a Bielskiem.

Wszystkie śmieci zostały prywatnym transportem – Jana Stekli /nieodpłatnie/ dostarczone na gminny śmietnik. A było tego sporo. Po skończonej akcji wszyscy uczestnicy udali się na gorącą herbatę i kawę do gospodarstwa agroturystycznego Zygmunta Podkówki.

Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom, którzy wzięli udział w akcji „Sprzątanie świata – Polska 2003” na terenie Jaworza oraz Urzędowi Gminy Jaworze za wszelką pomoc.

*Przewodniczący Komisji
Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Jan Stekla*

Z KRONIKI POLICYJNEJ

KALENDARIUM

*zaistniałych zdarzeń kryminalnych na terenie
Gminy Jaworze w okresie od 01.09.2003 do 30.09.2003 r.*

1. W dniu 24 września br. przy ul. Maków podczas wykonywania prac ziemnych na terenie posesji ujawniono pocisk moździerzowy. Powiadomiono o tym fakcie jednostkę saperką.

asp. szt. Marek Gawlas

PORADY LEKARZA

Znaczenie wczesnego rozpoznania cukrzycy typu 2

Cukrzyca jest niejednorodną grupą chorób przemiany materii, których wspólną cechą jest podwyższony, lub wysoki poziom cukru we krwi. U podstaw tego głównego zaburzenia przemiany materii leży defekt w procesie wydzielania insuliny lub nieprawidłowe jej działanie w tkankach takich jak: mięśnie, tkanka tłuszczowa, wątroba. Stale podwyższony poziom cukru we krwi, występujący w cukrzycy jest głównym czynnikiem prowadzącym do uszczuplenia i zaburzenia

funkcji narządów takich jak: oczy, nerki, układ nerwowy, serce i naczynia krwionośne. Mamy wtedy do czynienia z przewlekłymi powikłaniami cukrzycy. Spośród różnorodnych jednostek chorobowych najliczniej występuje i najwięcej problemów sprawia w rozpoznawaniu oraz leczeniu cukrzyca typu 2. Stanowi ona 80% wszystkich przypadków tej choroby. Występuje przeważnie u ludzi dorosłych. Liczba przypadków narasta z wiekiem. Większość chorych na tę postać cukrzycy to ludzie otyli. Na początku choroby, a zdarza się że i przez całe życie, chorzy ci nie wymagają leczenia insuliną. Cukrzyca typu 2 rozwija się podstępnie, skąpo lub bezobjawowo. W czasie jej bezobjawowego przebiegu często pojawiają się powikłania. Tę postać cukrzycy rozpoznajemy nieraz dopiero po 7 do 10 latach jej trwania.

Niejednokrotnie w czasie pierwszego rozpoznania istnieją już pewne zmiany: np. uszkodzenia oka, nerek czy infekcje grzybiczne.

Szacuje się, że w Polsce choruje na nią 2-5% populacji. Występuje u ok. 1 mln ludzi. Należy się spodziewać dalszego wzrostu tej liczby. Doprowadzi to do zmniejszenia liczby przypadków cukrzycy nieznannej. Wczesne rozpoznanie, wdrożenie właściwego leczenia, którego celem jest wyrównanie poziomu cukru we krwi opóźni lub zahamuje rozwój powikłań. Jest to podstawowy element prewencji w cukrzycy typu

2. Właściwa oświata zdrowotna, edukacja pacjentów i ich rodzin, oraz czujność całego personelu medycznego - zwłaszcza lekarzy rodzinnych, ułatwi osiągnięcie tego celu. Istnieją pewne grupy ludzi u których należy szczególnie często wykonywać badania w kierunku cukrzycy typu 2. Badania poziomu cukru we krwi powinno się wykonywać u wszystkich osób powyżej 45 roku życia, a jeżeli wynik będzie prawidłowy powtarzać je co 3 lata. Są grupy ludzi szczególnie podatnych na tę chorobę, u których badania należy wykonywać w wieku wcześniejszym i do nich należą:
  - osoby otyłe, których masa ciała przekracza 120% wagi należnej,
  - osoby które mają krewnych pierwszego stopnia chorych na cukrzycę,
  - kobiety które urodziły dziecko o wadze powyżej 4,5 kg lub te, które przeżyły cukrzycę ciężarnych
  - osoby, które chorują na nadciśnienie tętnicze i mają ciśnienie powyżej 140/90 mmHg
  - osoby, które mają zaburzenia przemiany lipidowej,
  - osoby które miały w przeszłości podwyższone wartości cukru we krwi.

Wczesna wykrywalność cukrzycy typu 2 jest problemem zdrowotnym całego państwa. Koszty poniesione dzisiaj na diagnostykę i poprawę wykrywalności choroby są wielokrotnie niższe od tych jakie poniesiemy za kilkanaście lat na leczenie powikłań i ich skutków w postaci inwalidztwa.

*specjalista chorób wewnętrznych, diabetolog
dr n. med. Andrzej Krawczyk*

Od Redakcji

Dr n. med. **Andrzej Krawczyk** pochodzi z Komorowic

W 1970 roku ukończył Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Krakowie. Specjalizację w dziedzinie chorób wewnętrznych zdobył w 1979 roku. W 1995 roku specjalizował się w zakresie diabetologii, z której to dziedziny wiedzy medycznej obronił doktorat w 2003 roku. Od 1981 roku sprawował funkcję zastępcy ordynatora, zaś od 1993 roku ordynatora Oddziału Wewnętrznego o profilu cukrzycowym SSM „Stalownik”.

W 1999 roku utworzył Poradnię Diabetologiczną w Szpitalu Wojewódzkim (pod Szynielnią) w Bielsku-Białej. Od 2000 roku jest ordynatorem Oddziału Diabetologicznego tegoż Szpitala.

Uczestniczył w wielu konferencjach naukowych w kraju i zagranicą.

F.K. Szpok

PORADY PIELEŃNIARKI

Edukacja i samokontrola przy cukrzycy

Wzrastająca liczba zachorowań na cukrzycę, ciągle rosnące koszty leczenia uświadamiają nam jak istotnego znaczenia nabiera profilaktyka cukrzycy.

Integralną częścią profilaktyki cukrzycy jest edukacja zdrowotna i samokontrola.

Edukacja zdrowotna prowadzi do poprawy jakości życia, lepszej kontroli cukrzycy i zmniejszenia ryzyka wystąpienia powikłań.

Edukacja zdrowotna w profilaktyce cukrzycy powinna uwzględniać treści dotyczące: racjonalnego trybu życia, umiejętności odpoczynku, radzenia sobie ze stresem, przestrzeganie zasad prawidłowego odżywiania, utrzymywanie odpowiedniej wagi ciała, unikanie nałogów (palenia papierosów, nadużywanie alkoholu i kawy), wykonywanie regularnego, odpowiedniego wysiłku fizycznego, zgłaszanie się regularnie na badanie lekarskie.

Samokontrola to zespół czynności podejmowanych przez pacjenta, które umożliwiają kontrolę cukrzycy.

Podstawowe elementy samokontroli: pomiar poziomu cukru we krwi i moczu; pomiar acetonu w moczu; analiza okoliczności towa-

rzyszających mających wpływ na poziom cukru: jakość, wielkość i czas posiłku, wysiłek fizyczny, ewentualny stres, ewentualna choroba; prowadzenie dzienniczka samokontroli; kontrolowanie wagi ciała; odpowiednia pielęgnacja stóp; kontrola ciśnienia tętniczego; właściwe wstrzykiwanie insuliny i modyfikacja dawek.

Samokontrola jest ważnym elementem leczenia cukrzycy ponieważ:

1. Demaskuje podstępność cukrzycy
2. Umożliwia zapanowanie nad chorobą
3. Pozwala na: dokładne prawozdanie efektów leczenia; lepsze wyrównanie metaboliczne cukrzycy; ocenę zagrożenia hipoglikemią; samodzielną modyfikację leczenia (zgodnie z zaleceniami lekarza); ocenę skuteczności przyjmowania leków doustnych lub insuliny
4. Zmniejsza ryzyko wystąpienia późnych powikłań cukrzycy.
5. Stwarza podstawy dialogu między lekarzem a chorym na cukrzycę.

Umiejętne stosowanie samokontroli daje możliwość wyrównania cukrzycy, a tym samym uniknięcia powikłań.

Małgorzata Hojdys

Od Redakcji

Małgorzata Hojdys pochodzi z Wieprza koło Żywca, gdzie w 1987 roku ukończyła Studium Medyczne. Pracę zawodową rozpoczęła na Oddziale Wewnętrznym SSM „Stalownik” W latach 90-tych kończy kurs diabetologiczny i Studium Promocji Zdrowia Akademii Medycznej w Poznaniu. Od 1999 r. pracuje w bielskim Szpitalu Wojewódzkim, a od 2001 roku studiuje pedagogikę zdrowia. Ukończyła wiele kursów z zakresu diabetologii.

F.K. Szpok

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Wywiad z Panem Piotrem Turchanem

Sekcja działająca w Jaworzu, jest sekcją należącą do polskiego związku ju – jitsu i polskiego związku kick boxingu. Trenerem klubowym jest sensei Piotr Turchan, który jednocześnie jest jedynym szefem strefy podbeskidzia w kick boxingu. Aktualnie posiada 3 dan w karate, 1 dan w ju – jitsu, oraz jest trenerem klubowym kick boxingu.

Wojtek Sabo: Od jak dawna trenuje pan sztuki walki i uczy dzieci i młodzież?

Piotr Turchan: Sam trenuję od 25 lat, zacząłem w wieku 10 lat. Przez 12 lat uprawiałem karate kyokushinkan. Od 1990 roku zajmuję się ju – jitsu i kick boxingiem. W 1994 roku zdobyłem uprawnienia trenerskie, wtedy zacząłem prowadzić pracę z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi.

W Jaworzu prowadzę sekcję dla dzieci i młodzieży w dwóch grupach wiekowych, od 6 do 10 lat i od 10 do 16 lat. Natomiast w Bielsku Białej trenuje grupa zawodnicza.

Wojtek Sabo: Jakie sukcesy mają za sobą pana wychowankowie?

P i o t r

Turchan: Moi wychowankowie kilkakrotnie zdobyli

vicemistrzostwo w kick boxingu, mamy kilka brązowych medali pucharu Polski, oraz ostatnio mistrzostw Europy.

Wojtek Sabo: Jakie znaczenie dla młodych ludzi ma trenowanie sztuk walki?

Piotr Turchan: Wyrabia poszanowanie dla starszych, samodyscyplinę, odporność psychofizyczną, uczy konsekwentnego działania, dążenia do celu i współpracy w grupie, a przede wszystkim daje możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu.

Wojtek Sabo: Słyszałem, że pan również odnosi ostatnio sukcesy...

Piotr Turchan: Tak, ostatnio, na mistrzostwach Polski w kick boxingu zdobyłem brązowy medal w wadze ciężkiej.

Wojtek Sabo: Jak ma pan plany na przyszłość?

Piotr Turchan: Wyjazd na Puchar Małopolski Dzieci i Młodzieży, organizacja mistrzostw Jaworza w kick boxingu (6 grudnia), mistrzostwa Polski juniorów i seniorów w kick boxingu (semi kontakt). W grudniu planujemy wyjazd do Holandii na Puchar Europy w ju – jitsu.

Wojtek Sabo: No tak, sporo tego wszystkiego. Bardzo dziękuję panu za rozmowę, mam nadzieję, że dzięki niej mieszkańcy Jaworza przestaną krytykować zajęcia odbywające się w Gimnazjum i będą unikać wypowiedzi typu „...bicie się po buzi...”

Piotr Turchan: Też mam taką nadzieję, dziękuję.

Rozmawiał Wojtek Sabo

Podczas ćwiczeń - z prawej P. Turchan.

Jestem

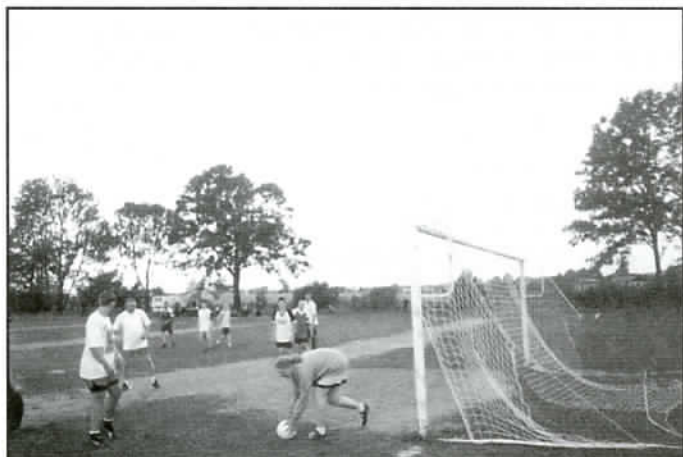
*Jestem jak
nienastrojona gitara
mojego życia.
Przekręcam akordy,
zmieniam dźwięki.
Niepotrzebnie powołano mnie
do tej orkiestry ludzi.
Mogę przecież zaćmić piękno
całego utworu...*

Julusz Wątroba

Piekarze contra Drwale

W dniu 27.09.2003 r. o godz. 14.30 na terenie boiska sportowego przy ul. Folwarcznej w Jaworze odbył się mecz piłkarski pomiędzy drużynami piekarzy (**Mariana Mrowca**) i drwalami (**Stanisława Tomali**). Drużyny te zostały zasilone zawodnikami złożonymi z mieszkańcami Jaworza.

Drużyną **Mirośława Gruszki** z ul. Południowej i drużyną **Łukasza Paszki** z bloków przy ul. Bielskiej. Przy gorącym doping, bez złośliwych fauli, bez żółtych i czerwonych kartek mecz zakończył się wynikiem remisem 5:5. Pojedynek na mąkę i trociny, zakończył się również remisem. Sędzią głównym meczu piłkarskiego był **Grzegorz Kruczek** z ul. Cyprysowej. Opiekę medyczną nad imprezą sprawowała Pani **Maria Kuś** z ul. Zdrojowej.

Koszty organizacyjne imprezy pokryli organizatorzy (M. Mrowiec, S. Tomala, Z. Podkówka).

Organizatorzy dziękują wszystkim zawodnikom za uczestnictwo, a kibicom za wspaniały doping, licząc jednocześnie na więcej takich imprez.

*W imieniu organizatorów
Przewodniczący KKPIT Rady Gminy
Zygmunt Podkówka*

Turniej Oldboyów w piłce nożnej w Strečnie

W sobotę 13 września drużyna reprezentująca barwy naszej gminy - Jaworze uczestniczyła w turnieju oldboyów w piłce nożnej w Strečnie na Słowacji, z którymi to mamy podpisaną tego roku umowę o współpracy i wzajemnych kontaktach.

W turnieju uczestniczyło sześć drużyn ze Słowacji, Czech i Polski. Mecze odbywały się w systemie 2 razy 20 minut. Mecze były niezmiernie zacięte, czego najlepszym dowodem niech będzie fakt iż jako goście zajęliśmy I miejsce w grupie i dopiero w finale musieliśmy uznać wyższość gospodarzy ze Strečna z którymi przegraliśmy 3:2. Wszyscy jednak są przekonani iż spowodowane było to faktem kilku poważnych kontuzji naszych zawodników i potrzebą powrotu do kraju dwóch naszych zawodników w trakcie rozgrywek.

Obiecaliśmy jednak rewanż za rok. Czas pokaże jak będzie (!?).

Drużyna Jaworza i Strečna.

*Zdjęcie i tekst:
Piotr Krzemień*

SPORTOWE IGRZYSKA

X ROWEROWA CZASÓWKA NA BŁATNIA

Przy pięknej słonecznej pogodzie rozegrano u stóp Błatni nad hotelem Jawor tradycyjną X. Rowerową Czasówkę na Błatnią, wpisującą się w ramy Beskid Tour 2003. Na starcie Czasówki pojawiło się 33 zawodników - amatorów i klubowiczów - podzielonych na siedem kategorii wiekowych. Najstarszym uczestnikiem w grupie Old Boys (powyżej 61 roku życia) był jaworzanin **Stanisław Kuś**.

W klasyfikacji generalnej - z wynikiem 21 min. 10 sek. - od startu z parkingu nad hotelem Jawor do schroniska na Błatni zwyciężył dwudziestoletni mieszkaniec Oświęcimia **Wojciech Stwarz**.

Dziewiąta Rowerowa Czasówka była ostatnim etapem zmagania o laur zwycięstwa w cyklu zawodów Beskid Tour 2003. Przypadł on (laur) ex equo **Bogdanowi Czarnocię** z Klubu Ambra Wentur Radio Katowice oraz **Marcinowi Przybyle** z Klubu CCC Polsat.

Nagrody i puchary wręczyli zwycięzcom przedstawiciele gminy Jaworze, a mianowicie Wójt **Zdzisław BYŁOK**, jego zastępca **Roman GREŃ** oraz przewodniczący Rady Gminy Jaworze **Piotr KRZEMIEŃ**. Asystowali im przewodniczący Komisji Sportu i Edukacji RG Jaworze **Arkadiusz MUCHA** oraz przewodniczący Komisji Sędziowskiej i zarazem radny RG Jaworza - **Zbigniew PUTEK**.

Leszek Baron

V BIEG PRZEŁAJOWY DOLINĄ JASIONKI

W iście jesiennej scenerii - po wielu dniach niepogody - przeprowadzono 12 października 2003 roku w Jaworzu Nałężu V Bieg Przelajowy Doliną Jasionki.

Motem imprezy był Program Masowego Biegania wpisujący się w ramy cyklu „Bieg po zdrowie” organizowanego w całej Polsce pod patronatem Zarządu Głównego KKF.

Fatalna aura pozbawiła imprezy widowni oraz właściwej oprawy, na jaką zasługuje otwarta impreza sportowa. Doskwierał także brak dostatecznej liczby uczestników - amatorów biegania przelajowego.

Na starcie pojawiła się zbyt mała liczba potencjalnych uczestników, aby móc rozegrać poszczególne kategorie wiekowe od najmłodszego szesnastolatka do najstarszego 61 lat i więcej. W związku z tym - decyzją organizatora którym był UG Jaworze - zawodnicy wystartowali w jednej grupie na dystansie o długości 5400 m, pokonując trasę wytyczoną leśnymi ścieżkami wzdłuż rzeki Jasionka.

Nagrody i puchary zwycięzcom i uczestnikom Biegu wręczyli Wójt **Zdzisław BYLOK**, jego zastępca **Roman GREŃ** oraz Przewodniczący Rady Gminy Jaworze **Piotr KRZEMIEŃ**. Asystowali im przewodniczący Komisji Sportu i Edukacji RG Jaworze **Arkadiusz MUCHA** oraz sędzia i kierownik techniczny **Z. PUTEK**.

Leszek BARON

Biała Niedziela w szkole podstawowej w Jaworzu

21.09.03 r. odbyła się pod patronatem Wójta Gminy **Zdzisława Byloka** w Szkole podstawowej w Jaworzu akcja zdrowotna „Biała Niedziela”. Akcja została zorganizowana przez Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny. W jej ramach przebadano około 30 dzieci z wadami postawy. Badania były wykonywane przez lek. med. **Henryka Zborowskiego**, asystenta Oddziału Leczniczo-Rehabilitacyjnego dla Dzieci i Młodzieży, a asystowała mu pielęgniarka tego Oddziału **Krystyna Stwora**. Wśród przebadanych dzieci u. ok. 30 % wykryto obecność wad postawy wymagających leczenia. Część chorych dzieci skierowano na gimnastykę korekcyjną, a niektóre nawet do leczenia szpitalnego. Rodzice dzieci uznali akcję za bardzo pożyteczną i dopytywali się o możliwość przeprowadzenia podobnej w gimnazjum i przedszkolu. Wydaje się, że w dobie ograniczonego dostępu pacjentów do leczenia specjalistycznego podobne inicjatywy są niezwykle pożądane i dobrze, że władze gminy i miejscowy Szpital występują z podobnymi inicjatywami.

Dyrekcja B.Z.L.R.

„Ocalmy naszą rodzimą gwara od zapomnienia”

Tatowe spóminki - Mieczysława Peterka „Zieliny”

W downych czasach ludziska po dziedzinach i gróniach lyczli sie zielinami. Ponikierzy to sie aji sami kapke na zielinach znali i se pómogali, jesi ich co tropilo. Insi szli do zieliniorki.

Roztomaicie to nich prawili, nikierzy to aji uznawali takóm babe za czarownice. Jesi już kiery prziszel do aptyki, to taki maściorz też mu wyłónaczył co mu je i co mu trzeja, jako baji dochtór. Kiesi tak było, ale dzisio przy tej terażni medycynie, ludzie jakosi przyndko zapómnieli to zielinach i wolóm sie żgać jęglami, lykać celtki, bo sóm piykne, a baji i słodki jak bómbońy.

Świat sie jednak lobraco, tak też za jednego naszego pokolynio wyglóndo, że baji chnet zieliny zaś bydóm cosi wert. Ludzie przychodóm po rozum do głowy i zaś szukajóm zielin, kiere były w starych aptykach i kiere pijali nasi lojcowie. W bogatych państwach na zachodzie to już downo gónióm za naszymi zielinami i se jich chwólóm. Nie sóm lóny tam tani, a kapsy nabijajóm na tym nasi szpekulanci. Kiery zaś ty

zieliny zbiyro, suszy abo i uprawio, prawie nic z tego ni mo. Taki to je tyn świat.

We Wislach była kiesi lotworzóno piykno wystawa. Pokozali tam rozmaite zieliny, kiere rosnóm jészce na naszych gróniach, kiere ludzióm lod downa sóm znane, bo na wszelijaki boleści pómogajóm. Nasi gorole pijóm to aji jako herbate, czasym gościa poczynstujóm, miodym ty gorzki losodzóm. Zielinowe herbaty to jyny miodym lza słodzić, jesi już sóm jako piolun gorzki. Ty zieliny były pokopisowane po naszymu, po polsku, no i sztudyrowanie po lacinie. Na co lóny sóm dobre, kie trzeja je zbiyrać, jako suszyć, chować a parzić. Było to naparstnicy, goryczce, wrotczyzu, krwawniku, zielónej kónczynie, dziywannie, kozłku lykarskim na waleriane, o ziyłu świytojańskim – inakszy to dziurawcu kiery lyczty 77 chorób, lo pynciorniku.

Wszystkigo nie spamiyntosz. Szło by to tym rozprawiać całymi godzinami. Aptyka z takimi zielinami była już na Wislach za cysorza lod 1890 roku. Wiedzieli ludziska jako sie majóm ratować. Lyczyni trwaló dlóżyj, ale nie psulo niczego inszego jak to teraz przy tych celtkach.

Cało zieliniarsko wiedza spisano je w chrubych książkach też pokozanych.

Terozki to na zielinach robióm aji rozmaite mazidla dlo bab, kiere chcóm poprawiać swojóm urode i na pynzyji wyglóndać jak nie przimierzajónc szesnóstki....

Ponowne wybory?

Szanowni mieszkańcy Jaworza

W dniu 28 października br. z inicjatywy pana Arkadiusza Muchy zarejestrowany został w Państwowej Komisji Wyborczej w Bielsku-Białej komitet wyborczy mający na celu przygotowanie referendum w sprawie odwołania mnie ze stanowiska wójta Gminy Jaworze. Inicjatorzy całej akcji nazwali to „Komitetem Oszukanych przez Zdzisława Byłoka”. Komitet ten ma zbierać podpisy pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum. Oświadczam, że nikogo nie oszukałem i taka nazwa narusza dobra osobiste zarówno moje jak i mojej rodziny. Poza tym uważam, że takie uprawianie brudnej polityki ośmiesza naszą gminę w skali ogólnopolskiej. Wiem, że ze względów politycznych osoby te próbują zaistnieć za wszelką cenę w mediach nie licząc się ani z kosztami finansowymi jakie poniesie nasza gmina z tytułu organizacji referendum i ewentualnie nowych wyborów, ani z kompromitacją władz gminy.

Przez praktycznie rok swojej pracy na tym stanowisku realizowałem swój program wyborczy. Wśród najważniejszych sukcesów jakie udało mi się wspólnie z Radą Gminy osiągnąć w ciągu roku od wyborów wymienię tylko niektóre, jak np.

1. Budowa kanalizacji w rejonie ulicy Cyprysowej i Bielskiej. Połowę kosztów tej inwestycji zwrócono Gminie Jaworze z funduszy europejskich
2. Przejęcie i uporządkowanie wzgórza „Goruszka”. Na realizację tego zadania pozyskaliśmy środki z Wójwódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.
3. Budowa całych i naprawa istniejących już nawierzchni asfaltowych na gminnych drogach.
4. Przebudowa i porządkowanie parku Zdrojowego.
5. Kontynuowanie prac związanych z budową chodnika przy ulicy Bielskiej.
6. Przebudowa skrzyżowania (Cholewik) przy ulicy Zdrojowej i Bielskiej.
7. Położenie nowej nawierzchni na parkingu przy Poczcie.
8. Prace związane z odtworzeniem rowu wzdłuż ulicy Cisowej na długości 2,5 km
9. Montaż luster w miejscach szczególnie niebezpiecznych.
10. Budowa dwóch boisk do piłki siatkowej.
11. Regulacja potoku Wysokiego.
12. Budowa nowych punktów oświetleniowych
13. Powołanie Gminnego Ośrodka Kultury

Pozyskaliśmy środki na:

- budowę kanalizacji w kierunku bloków przy ulicy Cieszyńskiej z funduszy unijnych
- budowę kanalizacji przy ulicy Leszczyńskiej ze środków WFOŚ
- budowa nawierzchni asfaltowej na ulicy Folwarcznej z funduszy Urzędu Marszałkowskiego
- realizację planów zagospodarowania obiektów sportowych (basen, boiska)
- budowę nowych chodników i przebudowę istniejących
- budowę nowej widowni oraz zaplecza w Amfiteatrze
- środki na działalność kulturalną w wysokości 12 tysięcy euro z funduszy CBC Phare 2002

Rozliczając mnie z delegacji nie brano pod uwagę ich efektów, które przedstawiłem powyżej. Dziwi mnie fakt, że pan Arkadiusz Mucha próbuje mnie rozliczać z programu wyborczego, planowanego na 4 lata, już po roku działalności. Nie wiem czy któryś wójt lub burmistrz w Polsce zrealizował program wyborczy w ciągu 1. roku? Wypada tylko domniemywać, że gdyby to pan Arkadiusz Mucha zajmował moje miejsce wówczas byłby w stanie dokonać takiego cudu. Jest to jednak wątpliwe w sytuacji gdy teraz kolejne miesiące mogą zostać zmarnowane na organizację referendum. Oświadczam, że nawet w tym trudnym dla mnie okresie będę pracował dla dobra gminy i realizował podjęte już inicjatywy. Szkoda, że nie wszyscy radni chcą się przyłączyć do tych działań. Uważam, że pan Arkadiusz Mucha cały swój entuzjazm, potencjał intelektualny i doświadczenie mógłby wykorzystać dla dobra gminy i jej mieszkańców. Niestety wbrew swoim zapewnieniom o działaniach w interesie mieszkańców Jaworza, przyczynia się do zmarnowania pieniędzy podatników na organizację medialnego show pod hasłem referendum za odwołaniem „oszust”. W związku z akcją zbierania podpisów w sprawie referendum przez wyżej wspomniany Komitet, sami Państwo będą mogli zdecydować czy takie referendum ma społeczne i ekonomiczne uzasadnienie. Ja uważam, że posądzenie mnie, jako urzędnika państwowego, o oszustwa nosi znamiona przestępstwa. W związku z tym, jeżeli inicjatorzy powołania takiego Komitetu, z panem Arkadiuszem Muchą na czele, posiadają przeciwko mnie jakieś konkretne dowody powinni zgłosić to do Prokuratury. Ja ze swej strony prywatnie na drodze sądowej będę dochodził swoich praw w związku z publicznym zniesławieniem.

Zdzisław Byłok

USŁUGI TRANSPORTOWE I HANDEL JAN REIS

HANDEL OPAŁEM (węgiel, muł)

43-384 Jaworze, ul. Pałacowa 27
tel. 81 72 71 7, kom. 608 494 353

Dnia 23.11.2003 r. (niedziela) o godz. 14.30
w Gospodarstwie Agroturystycznym
Ireny i Pawła Steklów w Jaworzu, odbędzie się spotkanie
byłych członków
Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „JAWORZE”
Zainteresowanych prosimy o kontakt telefoniczny
pod nr tel. 81 72 660 do dn. 15.11.2003 r.

Komitet Organizacyjny

SPRZEDAŻ I PRZERÓBKI

Kołdry wełniane, pierzyny, koce
– wyroby gotowe i szycie.
Przeróbki pierzyn i puchu
Gręplowanie i pranie wełny

Genowefa Galińska

■ solidnie ■ tanio

Świętoszówka, ul. Ogrodowa 59
Tel. (033) 815 29 87

ZAKŁAD POGRZEBOWY – KUKLA – STEKLA

poleca:

- autokarawan
- trumny, urny
- chłodnię, kremację zwłok
- wieńce, wianki
- przewóz zwłok
- kredytowanie usług (bezprowcentowe)

KUKLA – tel. 817 32 02, 0606 311 139
Jaworze, ul. Nadbrzeźna 74

STEKLA
tel. 817 22 00

Od nr 128 „Echa Jaworza” uruchomiliśmy bezpłatną rubrykę
„Szukam pracy”, „Dam pracę”, „Nieodpłatnie oddam...(rzecz)”.
Zainteresowanych zapraszamy. Ilość drukowanych reklam ograniczona.
Redakcja

UWAGA! REKLAMODAWCY

Ogłoszenia reklamowe na dany miesiąc przyjmowane są do drugiego wtorku
poprzedniego miesiąca w sekretariacie Urzędu Gminy w Jaworzu.

CENY REKLAM:

Segment 9,2 x 4 cm 22 zł

Ogłoszenie drobne 0,60 zł za słowo

REDAGUJE ZESPÓŁ W SKŁADZIE:

Redaktor naczelny – Franciszek Karol Szpok

Redaktor – Roman Rucki

Zdjęcia – Piotr Krzemień, Współpraca - Wojciech Sabo

Zdzisław Konecki – skład, Małgorzata Barut – kolportaż

Adres Redakcji: Urząd Gminy w Jaworzu, ul. Zdrojowa 82

43-384 Jaworze, tel. 817 21 95 lub 817 28 13

fax 817 28 71, telex 35 405

Druk: Drukarnia „TIMES”, Bielsko-Biała, ul. Krakusa 17, tel. 818 45 48

Redakcja nie zwraca nadsyłanych tekstów
oraz zastrzega sobie prawo skracania i opracowania redakcyjnego.

Jaworzański sport

zdoływca pucharu - Czasówka na Błatnią - najlepsza kobieta.

Mecz „Czarni Jaworze” - Wilkowice II 4:0

Czasówka na Błatnią - najlepsi w kat. mężczyzn.

Bieg doliną Jasionki
Zwycięcy w kat. pow. 50 lat

zwycięskie panie - Bieg doliną Jasionki - zwycięzcy do lat 45

Czasówka na Błatnią

Bieg przełaj. doliną Jasionki.

Zdjęcia: Piotr Krzemień

Urząd Gminy

w Jaworzcu

Adnotacje urzędowe

Numer zamówienia

Data złożenia wniosku

Podpis i pieczęć osoby przyjmującej
wniosek

WNIOSEK

o wydanie dowodu osobistego

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
Nr ewidencyjny PESEL

UWAGA: Pola w rubrykach należy wypełnić czytelnie **pismem drukowanym, wielkimi literami.**

N O W A K O W S K I

1. Nazwisko 1 człon

2. Nazwisko 2 człon

S Z Y M O N

3. Imię (pierwsze)

A L F R E D

4. Imię (drugie)

N O W A K O W S K I

5. Nazwisko rodowe

Imiona rodziców:

Z B I G N I E W

6. Imię ojca

B O G U S Ł A W A

7. Imię matki

K O W A L S K A

8. Nazwisko rodowe matki

Dzień 1 1   Miesiąc 1 1   Rok 1 9 1 1

9. Data urodzenia

B I E L S K O - B I A Ł A

10. Miejsce urodzenia

N I E B I E S K I E   1 7 2   M

11. Kolor oczu

12. Wzrost (w cm)

13. Płeć (M – mężczyzna, K – kobieta)

Adres miejsca zamieszkania na pobyt stały, a w razie jego braku – na pobyt czasowy ponad dwa miesiące:

4 3   3 8 4   X

14. Kod pocztowy

Pobyt stały

Pobyt czasowy

J A W O R Z E

15. Miejscowość

L E Ś N A

16. Ulica

2 0 5   2

17. Numer domu

18. Numer lokalu

Posiadany dokument tożsamości: dowód osobisty

B D 2 1 1 1 1 2 2

19. Seria

20. Numer

Wydany przez:

K M M O B I E L S K O - B I A Ł A

21. Nazwa

B I E L S K O - B I A Ł A

22. Siedziba

a) podlega wymianie z powodu wymiana ustawowa

b) został utracony w dniu

Dzień

Miesiąc

Rok

c) przyczyna utraty (kradzież, zagubienie, zniszczenie)

Do wniosku załączam 2 fotografie oraz następujące dokumenty:

1. odpis skrócony aktu małżeństwa

2. dowód wpłaty

3. ....

4. ....

Upředzony o odpowiedzialności karnej z art. 272 Kodeksu karnego za fałszywe zeznanie, prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem.

Jaworze

08.09.2003r.

..... dnia .....

.....
miejsce

Szymon Nowakowski

Adnotacje urzędowe

Stwierdza się zgodność danych zawartych w rubrykach niniejszego wniosku

od 1 do 10 z aktem urodzenia (małżeństwa) Nr .....

Pieczęć
USC

Kierownik Urzędu Stanu
Cywilnego

.....
miejsce, dnia

.....
podpis

Pieczęć wystawcy i podpis
upoważnionej osoby

Stwierdza się, że wnioskodawca jest zameldowany pod wskazanym adresem w rubrykach od 14 do 18:

a) na pobyt stały od dnia .....

.....
data

.....
podpis

b) na pobyt czasowy ponad 2 miesiące od dnia ..... do dnia .....

.....
data

.....
podpis

POUCZENIE

1. Wniosek należy złożyć w gminnym lub miejskim Organie Ewidencji Ludności, właściwym dla miejsca zamieszkania.
2. Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty: odpis skrócony aktu urodzenia lub aktu małżeństwa i posiadany dokument tożsamości. W przypadku, gdy wymienione akty znajdują się w miejscowym Urzędzie Stanu Cywilnego, sprawdzenia danych zawartych we wniosku dokonuje organ przyjmujący wniosek, bez potrzeby załączania odpisów aktów. Do wniosku o wymianę dowodu osobistego, nie załącza się odpisów aktów stanu cywilnego, jeżeli dane osobowe nie uległy zmianie od czasu wydania ostatniego dokumentu.
3. Do wniosku należy dołączyć dwie aktualne kolorowe lub czarno-białe fotografie o wymiarach 35x45 mm podpisane na odwrocie imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy.
4. W rubryce „kolor oczu” należy wpisać zgodnie ze stanem faktycznym: „NIEBIESKIE, SZARE, ZIELONE, PNNE, BRAZOWE, CZARNE, CZERWONE, WIŁOKOLOROWE, NIEOKREŚLONE”.
5. W przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba mieszkająca na stałe poza granicami kraju, posiadająca obywatelstwo polskie, w rubryce 15 – „Miejscowość” powinna wpisać kraj stałego zamieszkania, natomiast w polach dotyczących posiadanego dokumentu tożsamości powinna wpisać dane o posiadanym paszporcie.
6. W przypadku, gdy wnioskodawca posiada większą liczbę członów nazwiska niż dwa, kolejne człony nazwiska należy wpisywać kolejno w rubrykach 1 i 2 oddzielone jednym wolnym miejscem, zasada ta również dotyczy większej ilości imion (rubryki 3 i 4).

ROZKŁAD JAZDY AUTOBUSÓW PPKS

Ważny od 01.08.2003

Przystanek: JAWORZE, NAŁĘŻE

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE CENTRUM, JAWORZE ŚREDNIE	05:52CL 05:59F 08:49CU 10:52CU 11:12F 12:49CU 15:19CU 15:29F 16:49CU 18:52Un 21:02Fm
KOBIERNICE CENTRUM	JAWORZE CENTRUM, JAWORZE ŚREDNIE, BIELSKO-BIAŁA	16:59F
KOZY GAJE	JASZENICA, JAWORZE ŚREDNIE, BIELSKO-B.	04:52F 07:09F 08:49F 12:49F

Przystanek: JAWORZE, UPT

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
BIELSKO-BIAŁA	BIELOWICKO, WIESZCZĘTA	04:37F 06:17F 06:47A 18:47Un 08:57U 14:42F 15:47F
BIELSKO-BIAŁA	GRODZIEC ZAGORA, ŁAZY	05:37F 06:47U 10:27F 12:27A
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE CENTRUM, JAWORZE ŚREDNIE	06:02CL 06:09F 08:59CU 11:02CU 11:22F 12:59CU 15:29CU 15:39F 16:59CU 19:02Un 21:12Fm
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE DOLNE	04:58F 04:58F 05:00F 05:04F 05:09F 05:09F 05:39F 05:45CL 06:06CL 06:06F 06:06CL 06:06F 06:16A 06:24L 06:24F 06:26F 06:49F 06:56F 07:05F 07:16A 07:16U 07:16A 07:16U+ 07:44U 07:46F 08:10L 08:14A 08:16F 08:16A 08:36U 08:56F 09:00F 09:26U 09:34A 09:36F 10:16U 10:16L 10:39U 10:59F 11:16L 11:19A 11:24U 11:39U 12:18U 12:40L 12:56A 13:01U 13:06U 13:14F 13:16U 13:19U 13:39F 14:06L 14:19S 14:36U 15:06U 15:14F 15:16U 15:16A 15:26An 15:34U 15:36F 15:39F 16:00Nn 16:06U 16:16F 16:16L 16:26U 16:26F 16:26F 16:46F 17:14F 17:16U 17:16Ln 17:24U 18:18Un 18:29Un 18:29Un 19:09Fm 19:10Nn 19:19Un 19:29Un 19:36An 19:39An 20:19Un 20:49Un 21:09Fm 21:18Fm 21:19Fm 21:19Fm 21:29An 22:29Fm
BIELSKO-BIAŁA	WIESZCZĘTA, BIELOWICKO	05:37F 06:47U+ 10:47A 12:37U 14:40U 16:50U 20:47Fm
BRENNA BUKOWA	SKOCZÓW	14:50F
CHYBIE	JASZENICA, IŁOWNICA	22:47Un
CIESZYN	JASZENICA, SKOCZÓW	05:37A 06:07F 06:27F 07:05A 08:05A 10:07U 11:05L 11:25A 12:05L 13:07U 14:20F 15:05L 16:10Un 16:35An 17:05L 18:05Ln 19:07Fm 20:35An
GRODZIEC ZAGORA	BIERY, ŁAZY	08:27F 14:50A 16:00F 18:37Fm 20:37Fm 20:37CUn 22:37Fm
IŁOWNICA	JASZENICA, LANDEK	05:37F 06:47A 10:27U 12:27F 14:47F 16:17F 18:47An 20:37An
JAWORZE NAŁĘŻE	JASZENICA	05:24F 06:54F 07:54F 08:24CU 10:24CU 10:54F 12:24CU 12:39F 14:57F 14:57CU 16:27CU 16:37F 18:24CUn 18:34Fm 20:24Cun 20:44Fm 22:54Fm
KOBIERNICE CENTRUM	JAWORZE CENTRUM, JAWORZE ŚREDNIE	17:09F
KONIAKÓW	WISŁA	09:05L 14:05L 20:05Nn
KOZY GAJE	JAWORZE ŚREDNIE, BIELSKO-BIAŁA	05:02F 07:19F 08:59F 12:59F
LANDEK	JASZENICA	13:37S
OŚWIĘCIM	BIELSKO-BIAŁA, KĘTY	10:55A 14:15A
ROZTROPICE	JASZENICA, RUDZICA	05:37F 06:57U 08:37A 12:37U 14:47U 16:37U 18:37Un 20:37Un 22:47Fm
RUDZICA PIASKÓW	BIELOWICKO, WIESZCZĘTA	21:47Cun 22:47Fm
SKOCZÓW	JASZENICA, ŚWIĘTOSZÓWKA	04:57F 05:27F 07:37U 08:37F 09:37U 10:37U 11:45A 12:37U 13:40U 14:30F 15:40U 17:40Un 19:27Un 21:37Fm 22:37Fa
STRUMIEŃ	JASZENICA, CHYBIE	05:37F 07:07A 09:07U 11:52U 14:50U 19:37Un
STRUMIEŃ	JASZENICA, IŁOWNICA	17:10U
WISŁA	SKOCZÓW	07:45F 09:45F 11:17F 17:20Nn
ŻYWIEC	BIELSKO-BIAŁA, WILKOWICE	08:50A

Przystanek: JAWORZE, CHOLEWIK

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
JAWORZE GÓRNE	JAWORZE CENTRUM	05:48F 06:48F 06:48CU 07:58U 09:18F 09:38CU 11:08F 11:08CU 12:18F 13:51U 14:41F 16:11U 17:01F 17:51CU 18:48Fm 18:58CUn 20:28Un 21:48CUn 22:43Fm
KĘTY	JAWORZE DOLNE, BIELSKO-BIAŁA	05:45CU 07:05F 09:58F 14:45F 15:25CU 16:35Fm 18:18Un 19:58Fm
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE DOLNE	04:58F 06:08F 07:05CU 08:15CU 08:45F 09:58CU 11:38U 12:55F 16:35CU 19:18Cun 21:08Un
JAWORZE CENTRUM		07:44S

Przystanek: JAWORZE, CENTRUM

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE DOLNE	04:56F 06:06F 07:03CU 08:13CU 08:43F 09:56CU 11:36U 12:53F 16:33CU 19:16Cun 21:06Un
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE ŚREDNIE	06:06CL 06:13F 08:03F 09:03CU 11:06CU 11:26F 12:06F 13:03CU 14:53F 15:23F 15:33CU 15:43F 17:03CU 17:46F 19:06Un 21:16Fm
JAWORZE GÓRNE		05:50F 06:50F 06:50CU 08:00U 09:20F 09:40CU 11:10F 11:10CU 12:20F 13:53U 14:43F 16:13U 17:03F 17:53CU 18:50Fm 19:00CUn 20:30Un 21:50CUn 22:45Fm
JAWORZE NAŁĘŻE	JASZENICA	05:21F 06:51F 07:51F 08:21CU 10:21CU 10:51F 12:21CU 12:36F 14:54F 14:54CU 16:24CU 16:34F 18:21CUn 18:31Fm 20:21CUn 20:41Fm 22:51Fm
KĘTY	JAWORZE DOLNE, BIELSKO-BIAŁA	05:43CU 07:03F 09:56F 14:43F 15:23CU 16:33Fm 18:16Un 19:56Fm
KOBIERNICE CENTRUM	JAWORZE ŚREDNIE, BIELSKO-BIAŁA	04:46F 05:56F 07:03F 14:03F 17:13F 20:06Fm
KOZY GAJE	JAWORZE ŚREDNIE BIELSKO-BIAŁA	05:06F 07:23F 09:03F 10:16F 13:03F 16:13F

Przystanek: JAWORZE, GÓRNE

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
BIELSKO-BIAŁA	JAWORZE DOLNE	04:50F 06:00F 06:57CU 08:07CU 08:37F 09:50CU 11:30U 12:47F 16:27CU 19:10Cun 21:00Un
KĘTY	JAWORZE DOLNE, BIELSKO-BIAŁA, KOZY	05:37CU 06:57F 09:50F 14:37F 15:17CU 16:27Fm 18:10Un 19:50Fm

Przystanek: BIELSKO-BIAŁA, D.A. Stanowisko 11

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
JAWORZE CENTRUM	B-B, WAPIENICA, JAWORZE ŚREDNIE	05:30F 06:20F 07:10F 09:20F 11:40F 13:30Fm 15:00F 15:40F 17:10F 19:10Fm
JAWORZE GÓRNE	JAWORZE DOLNE, JAWORZE CENTRUM	05:30F 06:30F 06:30CU 07:40U 09:00F 09:20CU 10:50F 10:50CU 12:00F 13:30U 14:20F 15:50U 16:40F 17:30CU 18:30Fm 18:40CUn 20:10Un 21:30CUn 22:25Fm

Przystanek: BIELSKO-BIAŁA, D.A. Stanowisko 13

Kierunek	Przez	Godziny odjazdów
JAWORZE NAŁĘŻE	JAWORZE ŚREDNIE, JAWORZE CENTRUM	05:00F 06:30F 07:30F 08:00CU 10:00CU 10:30F 12:00CU 12:15F 14:30F 14:30CU 16:00CU 16:10F 18:00CUn 18:10Fm 20:00CUn 20:20Fm 22:30Fm

OZNACZENIA KURSÓW:

+ - kursuje w dni świąteczne

a - nie kursuje przed dniem wolnym od pracy

A - nie kursuje w niedziele i święta

C - kursuje w soboty, niedziele i święta

F - kursuje od poniedziałku do piątku w dni robocze

L - nie kursuje 25.26.XII, 01.1, 1 i 2 dzień św.Wielkanocnych

m - nie kursuje 24,31 .XII.

n - nie kursuje 24,31 .XII. oraz w Wielką Sobotę

N - nie kursuje 25.XII. i w Wielką Niedzielę

S - kursuje w dni nauki szkolnej

U - nie kursuje 25.XII, 1.1, oraz w 1-szy dzień św.Wielkanocnych

Podkreślone godziny odjazdów dotyczą innego przewoźnika